

ZSINATI TÖRVÉNYEK, NYILATKOZATOK

2006. ÉVI I. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ SZERVEZETÉRŐL ÉS IGAZGATÁSÁRÓL SZÓLÓ 2005. ÉVI IV. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL

1.§ Az egyház szervezetéről és igazgatásáról szóló 2005. évi IV. törvény (a továbbiakban: Sztv.) mellékletében a „Győri” kifejezés „Győr-Mosoni”-ra módosul.

2.§ E törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

2006. ÉVI II. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ SZERVEZETÉRŐL ÉS IGAZGATÁSÁRÓL SZÓLÓ 2005. ÉVI IV. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL

1.§ Az Sztv 95.§ (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„A püspökhelyettes az egyházkerület lelkészei közül választott lelkész.”

2.§ E törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

1/2006. (IV.1.) ZSINATI NYILATKOZAT

A zsinat egyetért azzal, hogy a lelkészek, egyházi tisztviselők és intézményvezetők válása, más vétségekhez (iszákosság, házasságtörés, rendezetlen életvitel stb.) hasonlóan, alkalmas arra, hogy megtörje a bizalmat, amely a tisztség betöltéséhez elengedhetetlenül szükséges, rombolja a közösségeket, és aláássa az egyházi szolgálat hitelét.

A zsinat ugyanakkor jelenlegi ismeretei alapján nem tud állást foglalni a tekintetben, hogy a válásnak mint önálló fegyelmi vétségnek a törvényben való nevesítése szükséges-e.

Ezért javasoljuk, hogy az országos közgyűlés hozzon létre egy bizottságot, amely a kérdéskört széles összefüggéseiben áttekinti, és javaslatot tesz a szükségesnek látszó, a problémákat súlyuknak megfelelően kezelő lépések megtételére.

Bátorítjuk az illetékes egyházi vezetőket és testületeket, hogy – a megelőzés komolyan vétele mellett – a fentebb említett kisiklásokat ne hagyják észrevétlen, hanem vizsgálják ki, és adott esetben – a körülmények mérlegelésével – tekintsék fegyelmi vétségnek mint olyan magatartást, amely a Szentírás szerinti jó erkölcsbe ütközik, vagy a viselt egyházi tisztséghez méltatlan.

2/2006. (IV.1.) ZSINATI NYILATKOZAT

A 2005-ben elfogadott új egyházi törvények kihirdetése után felmerült a kérdés, hogy a hivatalban lévő, 70. életévüket betöltött felügyelők szolgálata megszűnt-e a 2005. évi VII. törvény hatályba lépésének napján (2005. november 1-jén), s a kérdés pontos megválaszolásához szükség lenne-e törvénymódosításra. Az ezt értelmező előírás ugyanis technikai okokból kimaradt a 2005. évi VII. törvény szövegéből.

A zsinat törvényalkotó szándéka szerint a hivatalban lévő, 70. életévüket betöltött felügyelők szolgálata a 2006. évi általános tisztújítás során megválasztott új felügyelők beiktatásáig folyamatos. Ezt – az értelmező rendelkezés kimaradása ellenére – biztosítja a 2002. évi V. törvény jelenleg is hatályos 33.§-a, amelynek értelmében az egyházmegyei, egyházkerületi és országos felügyelői megbízás betöltésének 70 éves felső korhatáráról szóló rendelkezést a törvény hatályba lépése, azaz 2002. október 30. előtt megválasztott felügyelőkre nem kell alkalmazni.

A zsinat a fentiek alapján e kérdésben törvénymódosítást nem tart szükségesnek.

Budapest, 2006. április 1.

Smidéliusz Zoltán s.k.
lelkési elnök

Bárdossy Tamás s.k.
nemlelkési elnök

Nagybocskai Tamás s.k.
jegyző

ORSZÁGOS KÖZGYŰLÉS

2006. február 17.

ELNÖK-PÜSPÖKI JELENTÉS 2006. FEBRUÁR 17-ÉN AZ ORSZÁGOS KÖZGYŰLÉS ELŐTT

Igen tisztelt Országos Közgyűlés, kedves Testvéreim!
Amikor 16 évvel ezelőtt megkezdtem püspöki szolgálato-
mat Evangelikus Egyházunk Északi Egyházkerületében, a
beiktatásra szóló meghívón ez az ige volt olvasható: *Ta-
níts akaratom teljesítésére, mert te vagy Istenem! A te jó lelked
vezéreljen az egyenes ösvényen!* (Zsolt 143,10)

Imádság ez a néhány zsolttárs. Kérés, amelyben év-
ezredek távolából hangzik a biztatás: *Isten Istenünk akar
lenni új megbízatás kezdetén, különösen. Ő reá kell fi-
gyelni. Ha Ő megszólított egykor, s aztán elhívott szolgál-
latára, áldott jelenlétét nem vonja meg tőlünk. Ez volt az
én személyes tapasztalatom is, sokszor nehéz élethelyze-
tekben, amikor emberi sorsokról, gyülekezetek jövőjéről,
olykor-olykor egyházunk egészének holnapjáról kellett
döntenünk. Isten legyen Isten életünkben és adja a mér-
téket és az értéket napi feladatainkhoz igéjén keresztül.*

Isten tanítgatni is akar bennünket. Életrsorsok, esemé-
nyek, olykor katasztrófák eszközei arra, hogy rádöbben-
jünk, nem mi rendelkezünk rövidre szabott életünk ideje,
egészségünk alakulása, a történelem sajátos fordulatai és
a természeti törvények felett. Egyszeriben átértékelőd-
nek történések, kapcsolatok, feladatok, távlatok. Tudja,
jól tudja a mi mennyei Atyánk, mire van szükségünk.

Isten vezetni is akar minket az életúton, ha ott tudjuk ma-
gunkat az Ő kezében. Valljuk meg, nagy szükségünk van
fogódzóra, amelybe belekapaszkodhatunk, támaszra,
amelyre számíthatunk. Ez nem gyengeségünk jele, ha-
nem felismerése emberi erőnk végességének, belátása
lehetőségeink korlátainak és bölcs, istenfélő odafordulás
ahhoz, aki helyzetünkön segíteni tud.

E néhány mondatos rövid visszatekintés jelezze, hogy
felelős, 16 éves püspöki szolgálatom ideje alatt az Egyház
Urának, Jézus Krisztusnak kezében tudtam magamat,
nem csalódtam ígéretében és sokszor megtapasztaltam
jelenlétét és kiáradó erejét.

Utolsó elnök-püspöki jelentésemnek az alábbi címet
adtam: *Egyházunk erős és gyenge láncszemei*

Nézzük először az erős láncszemeket

1) Egyházunk jellemzője biblikus teológiai látása

Bár a teológiai pluralizmus jegyei megtalálhatók lelkészi

karunk gondolkodásában, mégis egészében a lutheri teo-
lógia felismerései felfedezhető cikkekben és tanulmá-
nyokban, valamint íghirdetésekből is. A törvény és
evangélium megkülönböztetése, a kétféle kormányzásról
szóló tanítás, valamint a lutheri hivatás etika nyomon
követhető egyházunk hitértelmezésében és teológiai lá-
tásában.

Legyen szabad ezen a helyen John Lukacs: *Egy nagy kor-
szak* végén c. könyvéből idéznem: „Régóta tudom, hogy
mi, nyugati emberek egy egész korszak végéhez közele-
dünk. Körülbelül ötszáz évvel ezelőtt kezdődött a törté-
nelemnek az a fejezete, amely most véget ér, mert többé
nem, vagy rosszul működnek azok az eszmék és elgondo-
lások, amelyek mintegy fél évezreden át alapvetően meg-
határozták a társadalmak fejlődését és az emberi életet.
A világ nem osztható fel objektumra és szubjektumra, s
hogy a megismerő ember mindig alakítja is a megismerés
tárgyát, sőt, hogy a megismerés aktusa nélkül nem is lé-
tezik... Krisztus eljövetele ezen a földön világegyete-
münknek talán központi eseménye lehetett... vagyis az
volt: az egész világegyetem legnagyobb, legjelentősebb
következményekkel járó eseménye itt történt meg, ezen
a földön. Isten fia nem a csillagokon és bolygókon tett
körültre során látogatta meg ezt a földet, hogy itt is tart-
son valami nagyszerű előadást, miután megérkezett vala-
milyen más helyről, s aztán talán továbbment valamilyen
másik helyre... És nem az-e a feladatunk, legalábbis ke-
resztényeké, hogy átgondoljuk a történelemben elfoglalt
helyük lényegi értelmét, összhangban Jézus Krisztus két-
ezer évvel ezelőtti megjelenésének értelmével?”

2) Hitvallási irataink iránti hűség és egyidejűleg nyitottság a többi egyház felé

Korábbi elnevezésünk hordozta az ágostai confessiora
való utalást, lelkészi eskünkben ma is szerepel a bibliaér-
telmezés hitvallási elkötelezettsége, s engem mindig
megrendüléssel tölt el, ha egy-egy idősebb testvérünk
idéz a hitvallási irataink egyikéből. Ugyanakkor talán
szórványhelyzetünkből adódik, hogy a más felekezetűek
tengerében, megannyi vegyes házasságban élő családban
természetes a többi egyház iránti érdeklődés és felekezeti
nyitottság. Nincsenek információim arról, hogy ez az
ökumenikus látásunk egyetlen egy hívünk elvesztésével
járt volna. Inkább azt tükrözi vissza, amiért Jézus imád-
kozott, jelesül a tanítványok egységéért, hogy elhiggye a
világ, hogy Jézus az Atyától küldött Messiás.

3) *A híveink személyes meggyőződésből fakadó keresztény hite*

Mindnyájan valljuk, hogy nem elég a vallásosság gyakorlása, egyfajta institucionalizált egyházhoz tartozás személyes meggyőződés nélkül. Isten iránti hálával mondhatjuk el, hogy a gyülekezetek belső magja olyan közösség, amelyben a Krisztushoz való tartozás elfogadott és a személyes kegyességben is kifejezésre jut. Ha meg is találjuk az egyházközösségekben a tradicionális vallásosság elemeit vagy éppen a kulturprotestantizmus nyomait, jó reménységgel tekintünk rájuk, mint akik a jézusi ige elkötelezettjei lehetnek. „Az a személyes hit és szeretet, amely Jézusból árad, tart meg tudóst és tudatlant.” (M. Köhler, matematikus)

4) *A személyes lelkigondozói tevékenység és a közösségi élet tudatos megélése*

Azokban a gyülekezetekben, ahol eleven lelki élet tapasztalható, ott a lelkigondozói munka áldásai érnek be. A mai élet kihívásai, versenyhelyzete, konkurenciaharca olyan sérüléseket okoz, amelyeket csak személyes beszélgetésekben lehet gyógyítani és feloldozni. Ez a lelkészi magatartás és gyakorlat terjed közöttünk. A mély empátia karizmája és fejlesztése szolgálatunk elengedhetetlen feltétele.

5) *Az egyetemes papságról szóló biblikus látás és gyakorlat*

Már abból a sajátos tényből adódóan is, hogy magyarhoni egyházunkban a paritas egyházi jogi gyakorlata törvényi alapelv, a gyülekezetek vezetésében részt vesznek a nem lelkészi végzettségű egyháztagok. Teológiai jól képzett laikusok szolgálatba állítása, munkacsoport, munkatársak életre hívása és képzése elengedhetetlen korszakvetelmény és a gyülekezeti misszió feltétele. Talán nem túlzok, ha azt állítom, hogy a történelmi egyházak közül ez a gondolkodás és felelősség a leginkább megvalósult és funkcionáló együttműködésben a mi egyházunkban jut kifejezésre.

6) *Jó kapcsolattartás a külföldi egyházak közösségeivel*

Elnök-püspöki szolgálatom kezdetén célul tűztem ki, hogy a szomszédos államokban élő, elsősorban evangélikus egyházakkal jó, és az eddiginél szorosabb kötelékeket építsünk ki. Ez elsősorban az ausztriai evangélikus egyházzal jött létre, amelynek egyik jele a Bécsben élő, magyar evangélikus gyülekezet egyházi jogi elismerése és egy félállású lelkészi tevékenység finanszírozása. Romániában élő evangélikus testvéreinkkel is egyre szorosabb szolgálati egység és lelki közösség megvalósítása a cél, amely kezdeményezésemre Orosházán először a METT-

ben, majd a most alakuló Magyar Evangélikus Konferencia létrejöttében jut kifejezésre. Ennek tagjai mindazok a szomszédos államokban élő evangélikus egyházak magyar nyelvű gyülekezetei, akik ezt önként kívánják, de a tengerentúli magyar evangélikusok is.

A bajor, finn, más német tartományi egyházakkal is eleven testvérgyülekezeti hálózat épült ki, és a három, amerikai földrészen élő magyar gyülekezettel (Cleveland, Toronto). Az LVSZ, EVT, KEK, GEKE egyházi szervezetekkel folyamatos az együttműködés.

7) *Szeretetintézményeink szolgálata húzóágazat, oktatási intézményeink munkája sikertörténet*

Bár jelenleg törvényi bizonytalanság keseríti az otthonunkban lakó és ott dolgozó munkatársainkat, reméljük, hogy egyértelművé válik a dotálás rendszere. Ebben a sajátos helyzetben szolgálnak a nem egyházi szociális intézmények is jelenleg.

Az a tény, hogy otthonaink keresettek, vallásra és világnézetre való tekintet nélkül nyernek felvételt az oda-költözők, önmagában jelzi társadalmi szolgálatuk elismertségét. Ugyanakkor a gyülekezeti munkában támaszt, segítséget biztosít egy-egy településen való jelenlétük.

A közel 1000 pedagógus a majdnem 10.000 diákunkkal a legnagyobb belső egyházi intézményrendszerként működik. Ha nem is hagyják az Országos Egyházat és az Oktatási Osztályt tétlenségben elkényelmesedni, de munkájukkal elismerést váltanak ki pedagógusaink, amit az iskoláink keresettsége jelez legszignifikánsabban.

Az egyházunkban élő erős láncszemekért Istené legyen a hála, aki mindezt nekünk ajándékozta, s mi ennek munkásai lehettünk.

Nem hallgathatjuk el egyházunk gyenge láncszemeit sem. Melyek ezek?

1) *A szív mélyéből fakadó elkötelezettség hiánya*

A névleges evangélikusok száma magasabb, mint az imádkozó, áldozatra kész és szolgálatot, a gyülekezetben munkát is vállaló híveink száma. Innen az ellentmondás a magukat egy felekezethez soroló és a gyülekezeti életben ténylegesen résztvevő híveink létszáma között. Ezen a téren óriási tartalékaink vannak. Megszólítani, hívogatni, ébreszteni őket elsőrendű küldetésünk.

2) *A szekularizáció évszázados folyamatára való érdemi reagálás hiánya*

Bár a 100 éve született Bonhoeffer már évtizedekkel ezelőtt kifejtette teológiai reflexióit ebben a tárgy körben, s

többségében igazat kell adnunk véleményének, a gyakorlati következtetéseket nem vontuk le missziói és gyülekezetépítő munkánkban.

Ha komolyan akarjuk venni elvilágiasodott híveinket, sokkal egyszerűbben, érthetően és életszerűbben kellene prédikálnunk, tanítanunk és lelkigondoznunk. Jobban le kellene vetköznünk a ránk ragadt s megörökölt ptolemaioszi világkép kifejezési formáit, hogy beszédünkkel ne keltsünk tudományellenes benyomást, sem a fundamentalizmus, sem a kreacionizmus tarthatatlan álláspontjával. Örövendetek a keresők részére tartott alkalomok gyülekezeteinkben. A szekularizáció leghatékonyabb ellenszere a személyes megszólítás alkalmának felvállalása. Ide tartozik a Tamás mise kezdeményezése is.

3) *Anyagi áldozatkészségünk csökkenő tendenciája elgondolkoztató*

Kettős hiányosságot látok. Az egyik az információ hiánya a gyülekezetekben. Nem tudják a gyülekezethez vékonyabb szállal kötődő testvéreink, miért és mennyire van szüksége a gyülekezetnek a tényleges szolgálat biztosításához. A másik gond egyfajta elkényelmesedés, majdnem mindent a közegyházról várunk, holott valójában ennek fordítva kellene történnie. Amíg hálásak vagyunk a kevesek nagyvonalú és szívből fakadó áldozatkészségéért, nem hallgathatjuk el, hogy a nagy többség nem veszi komolyan Isten országa építésének anyagi feltétel biztosítását.

Érdemes figyelniük egyik napilapunk *Szentírás szerint...* c. írására, amelyben az egyházak anyagi áldozatkészségével foglalkozik: „A Szentírás abból a józan feltételezésből indul ki, hogy aki személyes meggyőződésből csatlakozik egy hitvalló közösségéhez, az anyagilag is felelősséget érez érte. Ez számára korántsem teher, mert úgy gondolja, hogyha van Isten, akkor az csak egy gondviselő Isten lehet... Hogy ténylegesen mekkora igény van templomok, iskolák fenntartására, azt a hívők anyagi felelősségvállalásának mértéke szabja meg. A valódi erkölcsi fejlődés lehetőségét sokkal inkább kínálja az eszmék szabad piaca, ha oda ki mernek állni, mint »a király asztala«, ha a babiloni birodalomból megörökölt rend szerint oda járnak étkezni.”

Ha a fenti megállapítással nem is tudunk azonosulni, nem lehet a sokakban erősödő véleményt figyelmen kívül hagyni.

4) *A gyülekezetek félreértett önállósága*

Biblikus az a szemlélet, amely a Krisztusban hívő gyülekezet önállóságát és felelősségét hangsúlyozza. Ennek áldása és eredményei sok helyütt láthatók. Amíg azonban a gyülekezet csak a jogaival kíván élni, de kötelességeit nem teljesíti, addig nem szabad kizárólagos döntési helyzetet biztosítani számára különböző személyi kérdésekben és a teherviselés mértékének meghatározásában.

A másik veszély a gyülekezet saját szempontjai szerinti érdekérvényesítés a többi gyülekezet hasonló gondjainak figyelembevétele nélkül. Így fordulhat elő pl., hogy nem talál az egyházmegye igazán alkalmas, karizmatikus személyt esperesi vagy egyéb tisztségekre. Az egész egyház küldetésének betöltése a jézusi missziói parancs alapján az a holisztikus, az egészre kiterjedő teológiai látás, amely alapján szolgálatunkat értelmezni szabad.

Ide sorolható a gyülekezetek és intézményhálózatunk szorosabb együttműködésének a hiánya. Iskolák és gyülekezet, de szeretetotthon és gyülekezet, egyházi vendégház és országos egyház érdemi együttműködésének hiánya, a merkantilista szemlélet kizárólagos érvényesítése, amely erkölcsi tőkevesztést is mutat egyházunk társadalmi megítélésében.

5) *Szórványhelyzetünk*

Ez adottság, amelyen változtatni nem tudunk. De az a tény, hogy mindössze 500 templomunk van a 3200 településen, kisebb esélyt ad a vegyes házasságokban élők és gyermekeik evangélikus hitben való megtartására. Mégis igaz, hogy nagy gyülekezeteinkben veszítünk sokkal több hívünket, mint a szórványokban. Ennek egyik oka nagy gyülekezeteink papi torzalkodásaiban is keresendő.

Szórványhíveink hűsége megindító és hálára kötelez. Az anyaggyülekezetben való lelki részvételük gyakoriságát azonban szorgalmazni kell.

6) *A lelkészek szakmai támogatásának ún. Supervisor-hálózat kialakításának hiánya*

Rendkívüli mértékben megnőtt az új helyzetek, lelkipásztori esetek száma. Szükséges az ilyen jellegű döntések előtti helyzet analízise, kontrollja és az esetleges közös felelősségvállalás. Nyugat-Európában ez elterjedt gyakorlat, jó eredménnyel. A Lelkészakadémia bölcs kezdeményezése ezen a helyzeten is segíthet.

7) *Az átgondolt személyi gazdálkodás törvényi feltételeinek hiánya*

Az egyházvezetés nincs abban a helyzetben, hogy akár bírói döntés miatt, akár betegség következtében lelkészt más szolgálati beosztásba helyezzen, pedig ezt családi körülményei is indokolhatják. Nem tudja képességei szerint biztatni a fiatal lelkészeket, mert elhelyezkedésük lehetősége kizárólag a gyülekezetek döntésétől függ.

E néhány jelenségben – a teljesség igénye nélkül kívánunk tükröt tartani magunk elé annak érdekében, hogy szolgálatunkat a jövőben még eredményesebben, haté-

konyabban, s egyúttal Istennek tetszőbben végezhesse egyházunk.

Jézus Krisztusnak, az Egyház Urának adok hálát, hogy kitüntetett megbízásával és szolgálatra méltatott magyarhoni evangélikus egyházunkban 1962. augusztus 1-jétől napjainkig, 2006. március 1-jével bekövetkező nyugdíjba menetelemig. Három gyülekezetben voltam parókus lelkész: Komáromban, Miskolcon és Budavárán. 16 évig viseltem a püspöki tisztelet, több mint öt éven át elnök-püspökként szolgáltam. Köszönöm mindazok munkáját, akik feladataim végzésében támogattak és segítettek. Püspöktársaim, felügyelő testvéreim, az országos irodaigazgató és osztályvezetők, iskolai intézményeink igazgatói, szeretetothonok vezetői, esperes testvérek, lelkészek, presbiterek, de valamennyi munkatárs, a püspöki hivatalok szolgálattevői fogadják elismerésemet és hálát. Közülük többen már nincsenek aktív szolgálatban, néhányan pedig az örökkévalóságba költöztek. Legyen pihenésük gyümölcsöző, az elhunytak emléke áldott!

Köszönöm az Egyház Urának, hogy a régi és új Északi Egyházkerületben egyaránt szolgálhattam, így egyházunk 16 egyházmegyéje közül tiz egyházmegyében végeztem püspöki szolgálatot. Külön is köszönöm a négy dunántúli egyházmegye Elnökségeinek való 10 éves közös szolgálat gyümölcsöző, termékeny esztendeit.

Ha valakit megbántottam, kérem bocsánatát. Ha vétettem vagy mulasztottam, tévedtem vagy elfogult voltam, fedezze el Isten rám is érvényes és személyemnek is szükséges minden evilági mértéket és emberi érdemet felülmúló kegyelme.

Lelkészszentelést tarthattam 115 esetben, templomszentelést végeztem 23, kápolnaszentelést 8 alkalommal. Új orgonák, gyülekezeti házak, parókiák sora jelzi, hogy olyan időszakban hívott el a mi Urunk e szép és gyönyörűséges szolgálatra, amikor egyházunk külső szervezete, a szolgálat kerete újra megerősödött, kiépült. Közel 1000 gyülekezeti szolgálatot, látogatást végeztem. Nem kisebb feladat, hogy ezt a gyülekezeti és intézményrendszert spirituális tartalommal megtöltsük, elevenné tegyük, megújítsuk.

Ez azonban már a következő nemezedék feladata.

Végül Hermann Hesse (1877–1962) egyik versét idézem:

*Új és új vidám helyeken járunk,
de egyik sem marad végleg nálunk.
Isten nem akar minket helyekhez kötni,
hanem fokról-fokra magához emelni.
Alig éreztük magunkat otthonosan egy jó társaságban,
s meghittén elszenderedtünk,
máris elkényelmesedünk.
De aki mindig kész az újraindulásra,
az szétszakíthatja bénító ernyedtségének kötelékeit.
S talán a halál óráján is újabb tér s hely küldetik neki,
s az élet igéjének hívása nem ér véget soha.*

*De én szívem végy búcsút most,
s ne légy senkihez mostoha.*

„Aki pedig mindent megtehet sokkal bőségesebben, mint ahogy mi kérjük, vagy gondoljuk a bennünk munkálkodó erő szerint: azé a dicsőség az egyházban Krisztus Jézus által nemzedékről nemzedékre, örökkön-örökké. Amen.” (Ef 3,20–21)

Bizalommal kérem utolsó elnök-püspöki jelentésem szíves elfogadását.

D. Szabik Imre

D. Szabik Imre püspök programja a 2005. évben

Január

2. Munkatársak újévi köszöntése az Üllői úton
Elnökségi ülés
Megbeszélés közbeszerzés ügyben
4. Budavár: presbiteri ülés, Madocsy Miklós lelkész köszöntése 75. születésnapján
5. Megbeszélés az ÖK Tanács főtítkárával, Bóna Zoltánnal
Megbeszélés az Üllői Úton
id. Benczúr László köszöntése 90. születésnapján
7. Liturgikus Bizottság ülése
Fogadónap
8. Pilis: Dél-Pest megyei Egyházmegye új felügyelőjének, Pintér Zsuzsannának beiktatása
9. Mátyás templom: ÖK könyörgés a délkelet-ázsiai szökőár áldozataiért
10. Megbeszélés a Külügyi Osztály vezetőjével, Szirmai Zoltánnal
EHE: a Lelkészakadémia Igazgatótanácsa ülése
11. Ez évben a TV-s, rádiós istentiszteleteken szolgáló lelkészek eligazítása
12. Budai Ehm. LMK ülése a Püspöki Hivatal tanács-termében és a kápolnában
Ökumenikus Színházalapítvány kuratóriumi ülése
Udvaros Béla rendező köszöntése 80. születésnapja alkalmából.
13. Fogadónap
A Teleki Intézet főigazgatójának látogatása
14. Fogadónap
16. Kálvin-téri ref. Templomban ÖK Imahét megnyitó istentiszteletén igehirdetés
17. Hatodéves teológusok fogadása
Temetés megbeszélés
Üllői úton megbeszélés
18. Dohány utcai Zsinagóga: a gettó felszabadítására való emlékezés
Vác: imaheti esti istentisztelet
19. Fogadónap
20. Egyházi elnökség találkozója Arató Gergely államtitkárral és Hegyi Lászlóval

21. Duna Tv interjúja
Megbeszélés az országos irodaigazgatóval
23. Budavár: ÖK. Imahét záró alkalma
24. NKÖM: Megbeszélés Gulyás Kálmánnal
25. EHE: püspökök találkozója a végzős teológusokkal
26. Fogadónap
27. Megbeszélés az országos felügyelővel és irodaigazgatóval
28. Temetés
Megbeszélés az Országos Irodában
30. Budavár: igehirdetés úrvacsoraosztás
31. Reiner Rinne, német egyház-főtanácsos látogatása
Fogadónap
EHE: Ösztöndíjbizottság

Február

1. Megbeszélés az Országos Múzeum igazgatójával
Fogadónap
2. Segédlelkészi találkozó
4. Liturgiai Bizottság ülése
Megbeszélés az OTP-vel (ingatlanrendezés)
5. Miskolc: Lelkészevangélizáció
6. Budagyöngye: igehirdetés, úrvacsoraosztás
7. Lelkészképesítő Bizottság ülése
Országos Elnökségi ülés
8. Országos Esperesi Értekezlet
9. Fogadónap
10. EHE: Holocaust konferencia megbeszélés
Megbeszélés a Faszor igazgatójával
11. Duna Tv: Tévéfelvétel
Megbeszélés a K & H Bankkal
Megbeszélés a Külügyi Osztály Osztály vezetőjével
16. Megbeszélés a Képviselői Irodaházban
17. Egészségügyi Minisztérium: Megbeszélés Rácz Jenő miniszterrel
Fogadónap
18. Hatvani gyülekezet képviselői a püspöknél
Fogadónap
19. Evangélikus Értelmiségi Konferencia: Nyitóáhitat
Budafok: Szolgálat Shultz Jenő gyémántlakodalmán
20. Nyíregyháza: igehirdetés Kertvárosban és Rozsrétszőlőn
presbiteri gyűlés Kertvárosban, Rozsrétszőlőn, összpresbiteri
22. Ökrös László, Nógrád megyei védelmi biztos látogatása
Fogadónap
Üllői út: Sajtófogadás
Holocaust konferencia megbeszélése
23. Üllői út: Intézményvezetők, igazgatók tanácsa
Médiakuratóriumi ülés

- Látogatás a vatikáni követnél
24. Püspökök megbeszélése
25. Keresztelő megbeszélése
Országos presbiteri gyűlés
26. Domony: Kerületi Felügyelői Konferencia
27. Budavár: igehirdetés, úrvacsora, keresztelő
28. Liturgiai Bizottság ülése

Március

1. Fogadónap
Cursillo-megbeszélés
2. Fogadónap
3. Veszprém: Országos Elnökség ülése
- 4–7. Neuendettelsau: Böjti igehirdetés, bajor-magyar egyházkapcsolatok megbeszélése
9. Tábori püspök iktatása
10. Informatikai Nap: nyitóáhitat
Révfülöp: Lausanni Társaság konferenciáján köszöntés
11. Keresztelő megbeszélése
Fogadónap
Fokoláre Mozgalommal megbeszélés
15. Művészetek Palotája: Részvétel az állami márc. 15-i ünnepségen
16. Ósagárd: É-Pest megyei és Nógrádi egyházmegegyei LMK, igehirdetés, úrvacsora
17. MEÖT: Ökumenikus Tanács elnökségi ülése
18. Fogadónap
Néma kiállítás c. film díszbemutatója
19. Nyáregyháza: Túri Krisztina lelkésznő iktatása
20. Nagytarcsa: orgonaszentelés, igehirdetés
Evangéliumi Színház: A nagy család c. darab bemutatója
21. MTA: Klebelsberg-díj átadása, előadás
23. Miskolc: Temetés
27. Budavár: igehirdetés, úrvacsora
29. Liturgiai Bizottság ülése
30. Monor: Canonica vizitáció
31. Kecskemét: Ökumenikus lelkészek találkozója

Április

1. Eger: Aszódi Petőfi Gimnázium tanári csendesnapja
2. Deák tér: Papné és papnő csendesnap
4. Rádióinterjú
Fogadónap
Bazilika: II. János Pál pápa gyászmiséje
5. OTP: Ingatlanrendezés megbeszélése
Bajor misszió szervezője és egy tanzániai lelkész látogatása
Budavár: Képviselőtestületi ülés

6. Üllői út: Elnökségi ülés
7. Teleki Intézet: Látogatás a főigazgatónál
8. Külügyi Bizottság ülése
9. Budavár: Mária Dorottya emlékünnepe, igehirdetés, úrvacsora
Kővágóörs: Veress István iktatása
10. Kisterenye, Szúpaták: igehirdetés
12. Duna TV: interjú készítése a püspökkel
Megbeszélés Pecsuk Ottóval az MBTA főtítkárával
13. Oktatási Bizottság ülése
Fogadónap
GZB holland küldötteinek látogatása
Gazdasági Bizottság ülése
15. Liturgiai Bizottság ülése
Deák tér: Mátis István temetése
16. Családfesztivál: köszöntés
17. Budahegyvidék: Zsugyel Kornél vizsga-istentisztelete
Budavár: igehirdetés, úrvacsora
Szolnok: Győri Péter Benjámin iktatása
18. MBTA ülés
Épülő Protestáns Kollégium megtekintése Ravasz Levente főosztályvezetővel
MTA: Megemlékezés Zsirai Miklósról
19. Riport a Szociális Menedzser c. lapnak
Fogadónap
Megbeszélés az egyházkerületi felügyelővel
20. Cursillo megbeszélés a katolikus egyházzal
Fogadónap
Riport az MTV Híradójában
Megbeszélés a Zsinat nemlelkészi elnökével
22. Fogadónap
Megbeszélés a K&H Bank képviselőivel
23. Gödöllő: Egyházkerületi Missziói Nap
24. Sopron: Sággy Kata vizsga-istentisztelete
25. Találkozás a bajor zsinati delegációval
26. Keresztények és Zsidók Tanácsának ülése
27. Balatonszárszó: Intézményvezetői konferencián előadás, igehirdetés, úrvacsora
28. Miskolc: Tárgyalás az Önkormányzattal
29. Duna Tv elnökének látogatása
30. Fogadónap
- Május*
1. Kelenföld: Gerlai Pál vizsga-istentisztelete
4. Megbeszélés az országos irodaigazgatóval
AMESZ kuratóriumi ülése: Bajor-magyar diakóniai munka
6. Nagytarcsa: Ev. Óvónők Országos Találkozója, nyitóárhítat
7. Aszód: Ballagás, igehirdetés
Fogadónap
8. Vanyarc: László Milán vizsga-istentisztelete
9. Győr: Országos Elnökségi ülés
10. Budahegyvidék: Kerületi közgyűlés
Protestáns Szakkollégium alapítóinak találkozója
11. Temetés megbeszélés
Budafok: Budai Egyházmegye LMK, előadás tartása
Megbeszélés Gulyás Kálmán államtitkár úrral
Fogadás az Osztrák Nagykövetségen
12. Info Rádió: Interjú
Esküvői megbeszélés
Fogadás az Izraeli Nagykövetségen
13. Országos Presbiteri ülés
15. Budavár: igehirdetés, úrvacsora
16. Csővár: Oltárkép-szentelés
17. A 3 püspök megbeszélése
19. Látogatás Legénden
Üllői út: Megbeszélés Bozóky András miniszterrel és Gulyás Kálmán államtitkárral
20. Országos Közgyűlés
Tanácsadó Testület találkozója
21. Miskolc: Esketés
Ortodox Napok ünnepi vacsorája
22. Budavár: Blázy Árpádné vizsga-istentisztelete
23. Szada: Látogatás Csiernik Jánosnál az országos irodaigazgatóval
Jegyesoktatás
24–30. Hannover: Német Protestáns Egyházi Napok (Kirchentag)
31. Urnaáthelyezés a Farkasréti temetőben
Kelenföld: Pröhle Károly professzor temetése
METT
- Június*
1. METT
3. Fogadónap
Credo szerkesztőbizottság
4. Sajógyömör: hálaadó istentisztelet, igehirdetés
5. Hévízgyörk: Valentínyi Erzsébet vizsga-istentisztelete
Bénye: Buday Zsolt iktatása
6. Állami Számvevőszék: Látogatás Kovács Árpád elnöknel
Puskin u.: Országos elnökségi ülés
7. Pecsuk Ottó, MBTA főtítkárral látogatása
Parlament: Köztársasági elnök választása
8–13. Reykjavik: Püspöki konferencia
14. MEÖT: Ök. Tanács elnökségi ülés
15. Megbeszélés a Keresztény-Zsidó Társaság vezetőivel
Fogadónap
16. Rendkívüli kerületi presbiteri ülés (püspökválasztással kapcsolatban)
17–19. Prága: protestáns Találkozó
20. Megbeszélés az Immomiliaréval az Aszódi Kastély ügyében

21. Országos Esperesi Értekezlet
 22–24. Révfülöp: Hatodévesek lelki felkészítése a szolgálatra
 25. Budavár: Esketés
 26–30. Betegszabadság, kórházi kezelés

Július

- 1–31. Betegszabadság, kórházi kezelés
 24. Margitsziget: esketés

Augusztus

1. Megbeszélés Valentínyi Erzsébet és László Milán segédlelkészekkel
 2–23. Betegszabadság, kórházi kezelés
 6. Bénye: Sáhyné Kiss Katalin lelkészavatása
 24. Fogadónap
 Megbeszélés Dr. Bodnár Ákossal, a PMTI elnökével
 25. Molnár Éva, clevelandi magyar lelkész nő fogadása
 Megbeszélés az országos felügyelővel és irodavezetővel
 26. A 3 püspök megbeszélése
 27. Egyházasdengeleg: Bartos Zoltán iktatása, a parókia szentelése
 29. Fogadónap
 30. Fogadónap
 31. Fogadónap
 Megbeszélés a MEÖT főtítkárával, Bóna Zoltánnal

Szeptember

1. Aszód: Tanévnyitó istentisztelet, igehirdetés
 2. Váci börtön: Zászlóavatás
 3. Piliscsaba: KÉMELM, nyitó áhítat
 4. Hatvan: Templom felszentelésének 70. évfordulója, Dr. Barcza Béla lelkész búcsúztatása
 7. Fogadónap
 8. Váci Egyházközség elnökségének fogadása
 Fogadónap
 Országos Elnökség ülése
 Keresztény-Zsidó Társaság vallástudományi előadása
 9. Ludwig Markert, a bajor diakónia elnökének látogatása
 10. Megbeszélés Ludwig Markerttel
 Jegyesoktatás
 11. Budavár: igehirdetés, úrvacsoraosztás
 12. EHE: Holocaust-konferencia megnyitása
 13. EHE: Holocaust-konferencia
 Evangéliumi Színház: Kuratóriumi ülés

14. Szécsény: Kihelyezett országgyűlés, ökumenikus istentisztelet
 15. Liturgiai Bizottság ülése
 Temetésbejelentés
 16. EHE: Évnyitó, Dr. Fabiny Tamás professzor iktatása
 17. Nyíregyháza: Emmaus templom szentelése
 19. Megbeszélés a Luther-vándorkiállítás ügyében
 20. Oktatási Bizottság ülése
 21–22. Révfülöp: Esperesek Tanácsa
 23. Fogadónap
 Országos Elnökség ülése
 Jegyesoktatás
 24. Szirák: Templomszentelés
 Erdőtarcsa: Templomszentelés
 26. NKÖM: Megbeszélés Gulyás Kálmán államtitkárral
 Temetés: Asbóth
 Twila Shock látogatása
 27. Fogadónap
 Megbeszélés Pecsuk Ottóval, az MBTA titkárával
 28. Miskolc: Találkozás a környékbeli lelkészekkel, presbiteri ülés
 29. ZMC-vel televíziós felvétel készítése a Bajor–Magyar Esperesi Találkozóra
 Fogadónap
 30. Zsinat ülése

Október

1. Budavár: Esketés
 2. Göd: Ökumenikus kápolna szentelése egy szállodában
 3. Fogadás a Német Nagykövetségen
 4. MEÖT: Alapszabály módosítása
 5. Fogadónap
 6. Fogadónap
 Országos Elnökség ülése
 7. Fogadónap
 8. Országos Evangélizáció
 9. Hatvan: Fatalin Helga lelkész nő iktatása
 10. Károli Gáspár Egyetem 150. évfordulója, dr. Hafenschner Károly díszdoktorrá avatása
 11. Fogadónap
 Ösztöndíjbizottság ülése
 12. Ökumenikus Tanács elnökségi ülése
 Szépművészeti Múzeum: Spanyol nagykövet fogadása
 13. Lelkészvizsga
 Parókusi alkalmassági vizsgálat
 14. NKÖM: Megbeszélés Gulyás Kálmán államtitkár és a történelmi egyházak vezetői között
 15. Budavár: Keresztelés
 Piliscsaba: Kézdy Péter lelkész iktatása
 16. Rád: Templomszentelés

- 17–20. Nürnberg: Bajor–magyar esperesi találkozó
 21. Fogadónap
 23. Budavár: 110 éves a templom ünnepség, igehirdetés
 Operaház: Állami ünnepség
 24. Balatonszárszó: Diakóniai konferencia, előadás tartása
 26. Egyházkerületi Presbiteri és Közgyűlés Budahegyvidéken
 27. Látogatás a budakeszi alpolgármesternél
 Platty Iván fogadása
 A 1990 óta épült evangélikus templomaink könyv megbeszélése
 Reformációi ünnepség a Kálvin téren, köszöntő
 Török nagykövet fogadása
 28. Fábíán Pál nagykövet látogatása
 Rádiófelvétel a Kossuth Rádióban
 30. Encs: Templomszentelés
 Protestáns Kulturális Est
 Evangéliumi Színház bemutatója
 31. Reformációi előadás a metodistáknál
- Református Népfőiskola, Vác: Előadás tartása az ökumenéről
 18. Kossuth Rádió: Felvétel az Egy csepp emberség c. műsorba
 Országos Presbiteri ülés
 19–25. Németország, Weissenburg: Bajor zsinaton részvétel, Partnerschaft meghosszabbítása
 20. Zsinat nyitó istentiszteletén prédikáció
 26. Aszód: Szalagavató istentiszteleten prédikáció
 27. Eger: Orgonaszentelés
 28. MEÖT: Ökumenikus Tanács elnökségi ülése, közgyűlés
 Batthyány Alapítvány: Egyház és állam megbeszélés
 Keresztény-Zsidó Társaság elnökségi ülése
 29. Fogadónap
 MKPK: 3 történelmi egyház együttműködésének megbeszélése
 30. Révfülpö: Intézményvezetői konferencia, záró istentiszteleten igehirdetés
 Kerületi teológusok fogadása

November

3. Fogadónap
 Országos Elnökségi ülés
 4. Látogatás Dr. Sólyom László, köztársasági elnöknel
 Protestáns Szakkollégium kurátorainak megbeszélése
 5. Domony: GAS ülés
 6. Budavár: igehirdetés, úrvacsoraosztás
 7. MBTA konferencia a Protestáns Biblia évfordulójára, megnyitó beszéd
 8. EHE: Tudomány napja, díszdoktoravatás
 Révfülpö: Lelkészkonferencia, fórum a püspökökkel
 9. Kistarcsa: LMK, előadás
 10. Fogadónap
 Balatonszárszó: Médiaműhely, nyitó áhítat
 11. Gazdasági Bizottság ülése
 12. Budavár: Egyházkerületi nap
 13. Diósgyőr: Molnár József iktatása
 Pestlőrinc: egyházzenei áhítaton igehirdetés
 14. Fogadónap
 EHE: Lelkészakadémia Igazgatótanácsának ülése
 15. NKÖM: Megbeszélés az oktatási és a szociális normatívák ügyében
 16. Fogadónap
 Budahegyvidék: Püspökjelöltek bemutatkozó fóruma
 17. Fogadónap
 Látogatás dr. Szili Katalinnál, az országgyűlés elnökénél

December

1. Országos Esperesi Értekezlet
 Országos Elnökség ülése
 2. Rózsák tere: Nyugdíjas lelkészek adventi találkozója, nyitóáhítat
 2–3. Révfülpö: Országos Felügyelői Konferencia
 4. Gyón: Hálaadó istentisztelet a 220 éves templomért, igehirdetés
 5. Fogadónap
 A 3 történelmi egyház sajtótájékoztatója az egyházi közoktatás és szociális intézmények finanszírozásáról
 6. Magyar Bibliatársulat közgyűlése
 Fogadás a finn követségen
 Budavár: Hálaadó istentisztelet, igehirdetés
 7. Interjú adása a Soproni Evangélikus Líceum diákjainak
 Echo Tv: Adventi interjú felvétele
 8. Fogadónap
 Kerületi teológusok vendégül látása
 10. Nyírtelek: Templomszentelés
 11. Óbuda: Hálaadó istentisztelet a 70 éves templomért és az új ólomüveg ablakokért
 ATV: Interjú élő adásban
 12. Duna Tv: Interjú élő adásban
 13. Látogatás dr. Sólyom László köztársasági elnöknel
 Hír Tv: Interjú élő adásban
 14. Budavár: Lelkészi Munkaközösség
 Keresztény-Zsidó Tanács ülése
 15. Fogadónap

- Megbeszélés Szili Katalinnal, az Országgyűlés elnökével
 Parlament: Könyvbemutató
 Partnerhilfe ülés
16. Sturm, ausztriai püspök fogadása, megbeszélés
  17. Cegléd: Péter Zoltán iktatása
  18. Terény: Gyülekezeti ház avatása
  19. Látogatás Legénden
  20. Megbeszélés Csorba Gáborral, a Gazdasági Osztály vezetőjével
 Hivatali dolgozók karácsonyi ünnepe
 Parlament: Karácsonyi ünnepség
  21. Protestáns Tábori Püspökség: Szoboravatás
  22. Miskolc: Kórházi ökumenikus kápolna szentelése
 Karácsonyi ünnepség a B épülettel
  25. Budavár: igehirdetés, úrvacsoraosztás
  28. Megbeszélés a kerületi felügyelővel és az új megválasztott püspökkel, Fabiny Tamással
  30. A 4 püspök és az országos irodaigazgató megbeszélése

AZ ORSZÁGOS FELÜGYELŐ TÁJÉKOZTATÓ JELENTÉSE

„Ha pedig versenyez is valaki, nem nyer koszorút, ha nem szabályszerűen versenyez.” (2Tim 2,5)

Tisztelt Közgyűlés! Kedves Testvéreim!

A sportéletben eltöltött évtizedek talán különösen is érthetővé teszik, miért áll hozzám különösen közel fenti íge. A szabályszerű versenyzés többet jelent, mint a versenyszabályok egyszerű betartását. Ez sem könnyű. De valóban többről van szó. A fair play szellemiségéről, magas szintű etikáról, a versenytársak tiszteletéről, megbecsüléséről.

Nem tudok pontos, szakszerű, bizonyító erejű választ adni arra miért harapózott el társadalomban és sajnos az egyházban is olykor az inkorrekt versenyzés, minden áron győzni akarás hangulata és gyakorlata, de a jelek egyértelműek. Lehet, hogy a politikai megosztottság a leginkább meghatározó tényező. De az is lehet, hogy az egyházban ennyi idő kellett, amíg megszabadultunk a négy évtizedes diktatúra félelmeitől. Ez persze jó dolog, az azonban kevésbé, hogy a szabadságot nem követte a rend, az alkotó élet evidenciája.

A 2006-os esztendő jelentős feladata az általános tisztújítás. A személyi kérdések ilyenkor elvonják a figyelmet a tartalomtól. Jó lenne, ha a felelős személyi döntések, az alkalmas személyiségek megválasztása mellett kellő figyelmet kapnának az egyházi életet meghatározó programok, döntések.

Az elmúlt hónapok eseményei, tanulságai erőteljes hangsúlyt adnak ennek az igénynek. Azért is fontos a tartalmi kérdésekkel foglalkozás, mert a módosított törvé-

nyek a 2007-ben induló ciklusra új egyház kormányzási modellt alkottak. Jelentősen megnő az Országos Presbitérium szerepe a végrehajtásban is, ugyanakkor nagyobb hangsúlyt kap az ikerelnökség – elnökpüspök és országos felügyelő, – valamint a püspökök tanácsa. A hatalommegosztás, a centralizáció és decentralizáció új elképzelése érzékeny egyensúlyt feltételez, kölcsönös bizalmon alapuló együttműködési készséget igényel mindenkitől.

A bizalom terén sem ideális a helyzet, az együttműködési készség azonban még inkább kritikus. Lehet persze a múltat idéző, csak pozitívumokat tartalmazó jelentéseket adni. Épülnek, illetve megújulnak templomok, fejlődik az oktatási és a szeretetintézmények rendszere, készülünk az egészségügyi centrum megalapítására. Számos pozitívumról lehet beszámolni a gyülekezeti szférában. Rutin feladatai ellátása mellett rangos eseményekkel vesz részt a hazai szellemi életben az Evangélikus Hittudományi Egyetem. Tervszerűen haladnak a Magyar Evangélikus Konferencia megalakításának az előkészületei. Idén lesz a következő szélrózsa találkozó. Változatlan a figyelem egyházi sajtónk, illetve médiamunkánk iránt. Mindez az országos iroda szolgáló, irányító tevékenységét is dicséri.

Ebben a ciklusban két püspökválasztásra is sor került. Mindkettő megerősítette, hogy egyházunk a visszanyert szabadsággal jól, törvényes rend alapján él.

A közelmúltban lezajlott ökumenikus imahét ismételten megerősítette az ökumenizmus egzisztenciáját, korlátai ellenére.

Az elmondott pozitívumokban egyrészt a polgári demokratikus társadalomban mintegy hátszéllel élő egyház lehetőségei, másrészt sok lelkész és nemlelkész munkatárs tisztességes, értékes tevékenysége tükröződik. Egyik komponens sem becsülendő le.

Szólni kell azonban a gondokról is. Egy közösség erejét a konfliktusok kezelésén is lemérhetjük. Közismert, hogy a baj közelebb hoz egymáshoz, a jólét elkényelmésít, netán önzővé tesz. Még nem meghatározó mértékű, de már megfigyelhető a jólétnek ez a hatása. Sokan csak a saját érdeküket nézik, illetve azért hajlandók tenni. Bizonyos fokig ez természetes, mégis az egyházban különösen elvárható, azon ügyek iránti elkötelezettség is, amiben nincsen közvetlen érdekünk.

Többször szoltam már az egyházi erőforrások felhasználása terén a gyülekezetfejlesztés, illetve intézményfejlesztés összehangolásáról. Ezzel a 2007-ben kezdődő ciklus vezetőinek is szembe kell nézniük. Egyfelől az egyház gyülekezeteiben él. Másfelől az intézményrendszer adja a társadalmi súlyt, a közjó szolgálata egyben missziói tevékenység. A gyülekezeti háttérű intézmények élete egyenesen azt erősíti, hogy ezek kedvezően hatnak vissza a gyülekezet spirituális életére is. Ezért sem állítható szembe a kettős feladat. Az országos fenntartású intézmények esetén is fontos, hogy érezzék ezeket a magukénak azok a gyülekezetek, melyek területén találhatók.

Mozgósítani kell híveinket, diákjaink szüleit, mindazokat, akik valamilyen módon kötődnek egyházunkhoz, hogy adjuk egy százalékos felajánlásával segítsék munkánkat.

A konfliktusok részben egyház és állam kapcsolatában, részben az egyházon belül jelentkeztek.

Egyház és állam kapcsolatában az oktatási és a szociális intézmények finanszírozásának a csökkenése és az ezzel kapcsolatos manipulációk váltottak ki feszültségeket. A manipulációk részben a tárgyalások formájával és tartalmával, részben a szakmai jellegű vitákkal kapcsolatban merültek fel. Az egyházat, mint tárgyalópartnert, sérelmek érték. A finanszírozás javítására megfogalmazott igények csak részben teljesültek, azért is, mert nemcsak az egyházi szféra, hanem általában a közoktatás és a szociális ellátás pozíciói romlottak.

Személyes véleményemet fogalmazom meg. Mindezen tények ellenére érthetetlen volt, hogy több egyházi személyiség – elsősorban nem nálunk – egyházüldözést emlegetett. Mintha nem lett volna élményünk a valódi egyházüldözésről. Túlreagálásnak éreztem ezt az egyház-finanszírozás általános helyzetét is figyelembe véve. Mint ahogy túlreagálásnak tartottam a katolikus szülők szervezete által életre hívott utcai demonstrációt is. Jelentésemben is hangsúlyoznom kell, hogy az utcai tüntetéstől, mint eljárástól határolódtam el. Ez semmiképpen nem jelentette a testvéregyházaktól elhatárolódást, iskolák tüntettek, mint néhányan vélték. Erről biztosítottak más egyházak vezetői és saját egyházunk prominensei is, akik ugyancsak nem helyeselték ezt a módszert, de nyilvánosan nem adtak ennek hangot, a tanulságokat viszont levonták. Elsősorban azt, hogy a jövőben egyházi oldalról is kerülni kell a konfrontációt, szakmai kérdések tárgyalására első menetben szakértőket kell küldeni. Magam elnézést kértem azon iskoláink vezetőitől, akik jó szándéktól vezetve vettek részt a demonstráción, ugyanakkor remélem, hogy ők is levonták a tanulságokat. E történet kapcsán is, de egyéb megnyilvánulásokban is megértéssel, de némi szomorúsággal tapasztaltam, hogy a parlamenti választások, és az egyházi tisztújítás előhozott, ha szerény mértékben is, felejteni remélt nem rokonszenves kétarcú emberi magatartásokat, lényegében a vélt, vagy valós uralkodó, vagy várható egyházi áramlatoknak megfelelés törekvését.

A közelmúlt legújabb ügynökügyeinek, ahogy ezt megszokhattuk, egyházi vonatkozása is van. Itt is felvetem, hogy jelentősen elősegíthetné az egyházunk által kiküldött szakértő bizottság munkájának hatékonyságát, ha bizonyos feltételrendszer kidolgozását követően, akiknek van e téren mondanivalója megkeresnék a bizottságot.

Az egyházon belüli konfliktusok élére a fasori igazgatóváltás kapcsán napfényre került anyagi visszaélés kívánkozik. Több megfontolás alapján az ügyet egyházon belül vizsgáltattuk ki, gondoskodva a teljes szakszerűségről és

egyértelműségről. Ilyen helyzeteknek abszolút jó megoldása nincsen. Úgy vélem a viszonylag legjobb megoldást választottuk, melyben a legjelentősebb elem az okozott kár megtérítése és az egyház falain kívüli botrányok elkerülése volt.

Országos felügyelői munkám utolsó esztendejében egy adminisztrációs hiba kapcsán magam is megélhettem szerény formában – némi kesernyés humorral fűszerezve – a kedvezőtlen egyházi változásokat, egyházhoz méltatlan magatartás megjelenését bizonyos helyzetekben. Rám is vonatkozik persze, nem kell a negatív dolgokat túlreagálni.

Kedves Testvéreim! A jelen közgyűléssel új szakasz veszi kezdetét, melynek fő feladata az év teendőinek magas szintű ellátása mellett a decemberi közgyűlés, illetve az ezt követő 2007-2012-es ciklus előkészítése. Isten iránti hálával regisztrálhatjuk, hogy ehhez minden feltétel adott.

dr. Frenkl Róbert

AZ ORSZÁGOS KÖZGYŰLÉS HATÁROZATAI

1/2006. (II.17.) országos közgyűlési határozat beszámoló elfogadásáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos közgyűlése az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 115.§ e) pontja alapján elfogadja az elnök-püspöki jelentést a 2005. évben végzett tevékenységről.

2/2006. (II.17.) országos közgyűlési határozat jelentések és beszámolók elfogadásáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos közgyűlése az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 115.§ e) pontja alapján elfogadja az országos felügyelői jelentést a 2005. évben végzett tevékenységről.

3/2006. (II.17.) országos közgyűlési határozat elnök-püspöki tisztségre történő választásról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos közgyűlése az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 115.§ d) pontja alapján – utalva a 79/2005. (XI.18:9 országos presbitériumi határozatra – az elnök-püspöki tisztség betöltéséhez szükséges bizalmat kinyilvánítja Ittész János elnök-püspök felé.

4/2006. (II.17.) országos közgyűlési határozat jelölőlista véglegesítéséről

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos közgyűlése az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 115.§ e) pontja alapján – utalva a választásokról és szavazásról szóló 2005. évi VII. törvény 43.§ (1) bekezdésére – az országos felügyel választásával kapcsolatos jelöltlistát véglegesíti. A jelöltek véglegesített névsora: Pröhle Gergely és Dr. Sólyom Jenő.

5/2006. (II.17.) országos közgyűlési határozat a 2006. évi offertóriumokról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos közgyűlése az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 115.§ g) pontja alapján – utalva az egyház gazdálkodásáról szóló 2000. évi I. törvény 10.§ (1) bekezdésére – a 2006. évi kötelező offertóriumok rendjét az alábbiak szerint határozza meg:

1. Templomépítések és renoválások támogatására tartandó offertórium: *Vízkereszt ünnepe utáni 1. vasárnap, 2006. január 8.*

2. Szórványgyülekezetek megsegítésére szolgáló offertórium: *Virágvasárnap, 2006. április 9.*

3. Az ifjúsági munkát támogató offertórium: *Húsvét ünnepe utáni 2. vasárnap, 2006. április 30.*

4. A misszió céljára szolgáló offertórium: *Húsvét ünnepe utáni 6. vasárnap, 2006. május 29.*

5. Nyugdíjas lelkészek, lelkész özvegyek és árvák támogatását szolgáló offertórium: *Szentháromság ünnepe utáni 2. vasárnap, 2006. június 25.*

6. Az evangélikus közoktatási intézmények támogatására szolgáló offertórium: *Szeptember első vasárnapja, 2006. szeptember 3.*

7. A Biblia terjesztését szolgáló offertórium: *Október utolsó vasárnapja, 2006. október 29.*

8. A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat alapjául szolgáló offertórium: *Időpontját az egyházközségek maguk határozzák meg, de legkésőbb 2006. június 30-ig meg kell tartani.*

6/2006. (II.17.) országos közgyűlési határozat a Protestáns Felsőoktatási Kollégiumról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos közgyűlése az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 115.§ k) pontja alapján a Protestáns Felsőoktatási Kollégiumot társalapítóként megalapítja, valamint felhatalmazást ad az elnök-püspöknek és országos felügyelőnek az alapító okirat aláírására.

Budapest, 2006. február 17.

Ittész János s.k.

lelkési elnök

Szemerei Zoltán s.k.

nemlelkési elnök

Mészáros Tamás s.k.

jegyző

Szabó Vilmos Béla s.k.

jegyző

ORSZÁGOS PRESBITÉRIUM

2004. november 19. és 2005. november 18.

ELNÖK-PÜSPÖKI BESZÁMOLÓ AZ ORSZÁGOS PRESBITÉRIUM 2004. NOVEMBER 19-I ÜLÉSÉN

Tisztelt Presbitérium, kedves Testvéreim!

Presbitériumunk először ülésezik a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa központjában. Amint közismert, ez az épület bizonyos hányadában egyházunk tulajdona, másfelől itt történik az egyházak együttműködésének koordinálása. A legnagyobb történelmi egyház, a római katolikus megfigyelői státuszt élvez ebben a közösségben.

Jelen gyűlésünk színhelyének kiválasztásában szerepet játszott az a gondolat, amely alapján az Üllői úti központunkat, kedvező körülmények szerencsés egybeesése következtében, egy esetleg ez épület szomszédságában épü-

ló irodaházzal válthatnánk ki. A környezet adottságait nem kell értékelni. A helyzet nem úgy alakult, hogy most erről érdemi vitát nyithatnánk vagy döntést hozhatnánk, mivel a vélt vásárló az Üllői úti épületre vonatkozó szándékát visszavonta. Az Üllői úti épület renoválása azonban sürgető feladatunk marad a jövő esztendőikben.

A legutóbbi presbiteri ülés óta eltelt időben egyházi életünk hajója, hol csendes vizeken, hol viharokkal változtatva hullámozó folyamokon zajlott. Lelkészeink többsége hűségesen helytáll. Akadnak azonban anomáliák, amelyek egyre nehezebben kezelhetők. Arra is volt példa, hogy a gyülekezet végül lelkészének felmondott, mert az ellehetetlenült családi körülményei és saját mulasztásai miatt. Több hónapon át hajlék nélkül és munkanélküli-

ként tengette életét. Nem ez a jellemző azonban egyházunk egészére nézve.

Az egyre materializálódó világszemlélet nehezíti a lelkes láthatatlan értékekre apelláló tevékenységét. A gazdasági körülmények sem kedveznek a lelkes munkának, bár egyházunk hívei a harmadik legjobban kereső adófizető réteghez tartoznak az APEH kimutatása szerint. Munkatársak szolgálatba állítása sok gyülekezetünkben örvendetes előrelépés.

Latens egyház ellenesség jelei is mutatkoznak. Elég, ha egyik újságunk vallásszociológiai felmérésének értékelésére utalok, ahol a cikk írója negative értékelt az országosan 13 %-os templomba járást, elfeledvén, hogy semmiféle rendezvény után nincs hazánkban ilyen nagyarányú érdeklődés. Más szóval, ez azt is jelentheti, hogy az egyházak együttesen a legnagyobb civil-szervezet a társadalom szorító gyűrűjében. Ugyancsak egyik napilapunk – számunkra megtisztelő, de alig hihető módon - a lelkeseket a legjobban kereső foglalkozásuk között sorolja fel, a lista első harmadában, ahol megelőzzük az orvosokat és a mérnököket.

Ugyanakkor püspöki hivatalainkba rendszeresen érkeznek gyülekezeteinkből panaszok a lelkesek igehirdetései miatt. Olykor a felkészülés hiánya észlelhető, máskor a mondanivaló hagy maga után kíváncsalmat. Vélem, a lelkesek állandó biztatása, a jó szándékú visszajelzés segíthet ezen a sajátos helyzeten. A hittanórák körül is adódnak gondok. Jelentősen javult az órák megtartásának morálja. Bizonyos, hogy a szakmai, módszertani továbbképzés a jövőben is elengedhetetlen.

Az elmúlt időben zajlott a Szélerózsza országos ifjúsági találkozó, amelyről Gáncs püspök úr szóbeli kiegészítést ad a presbitériumnak, hasonlóan a Lelkes Akadémia első kurzusáról is.

Egyházi külügyi kapcsolataink továbbra is élénkek. Egyik szép gesztusa volt ennek Dr. Fabiny Tibor ny. professzor kitüntetése, amelyet az osztrák kormány nevében adott át Ausztria budapesti nagykövete. Az eseményen jelen volt Herwig Sturm bécsi püspök is. Julius Filo pozsonyi püspök a budapesti magyar-szlovák levéltár-konferencián vett részt, s tartott bevezető előadást. Kuopio finn püspöke, Wille Riekinnen, Révfülöpon finn ifjúsági munkásokkal volt együtt továbbképző összejövetelen. E néhány példa is jelzi aktív kapcsolatapolásunkat, kifelé pedig magyar lelkeszeink több konferencián vettek részt – köztük Gáncs Péter püspök az LVSZ tanácsában tanácsadóként képviseli egyházunkat. Október 8-án, felkérésre, beiktattam a Romániai Lutheránus Evangélikus Egyházunk új püspökét, Adorjáni Dezső Zoltán személyében.

December 5-én kerül sor a bécsi magyar evangélikus gyülekezet első presbitériumának és megválasztott kúrátorának beiktatására. Ezzel törvényesen is, jogszerűen megalakult a magyar gyülekezet.

Néhány szót legyen szabad a költségvetésről szólni

előjáróban. Visszafogott, szolid lehetőségeket biztosító lesz a 2005. év. Mivel nem vagyunk birtokában azoknak a sarokszámoknak, amelyek az egyházak részére biztosított állami támogatásként a költségvetésben elfogadást nyernek, ezért lehet, hogy a magunk tervezetét is később a tényszámokhoz kell igazítani.

Kényelmetlen kérdés a Luther Kiadó ügye, amelyről később még részletesen szó esik. Úgy tűnik, egyetlen járható út, valamennyi sajtóorgánum, üzlet és a Kiadó külön könyvelési nyilvántartásának biztosítása, hogy az egybemosódást elkerüljük.

A Bajor testvéregyházunkkal kötött partnerségi egyezmény a jövő évben lejár. Meghosszabbításán fáradozunk. Amint a testvérek előtt ismert, további nagy volumenű támogatásra sem épületeink tatarozásában, sem a szolgálati autók biztosítása területén nem számíthatunk. De ösztöndíjak, konferenciákon való részvétel és a gyülekezetek egymás közti kapcsolata biztosított. December első napjaiban konkrét megállapodásra is sor kerül.

Ugyancsak ez évtől megszűnik a „Partnerhilfe” címen, szociális célra adott támogatás.

Ingatlanügyben a kormány szándéka változatlanul a 2011-ig esedékes ingatlanrendezés jövő évi rendezése, hitelkonstrukciós megoldással. A tárgyalásokat ez év végéig le kell folytatni, elvi kérdések tisztázásával.

Örvendetes módon elkészült az Evangélikus Hittudományi Egyetem kollégiumának új szárnya. A nagy jelentőségű, 260 milliós beruházás, megoldja hallgatóink méltó elhelyezésének szükségét. Ugyancsak jól működik balatonszárszói intézményünk, az üdülni vágyók és a konferenciákra érkezők öröme.

Ebben az időben néhány új templomot, parókiát, gyülekezeti házat adtunk át rendeltetésének. Éves jelentésben majd erre részletesen visszatekintek. Istennek legyen hála minden elvégzett belső lelki és külső építési munkánkért.

Bár legtöbb gyülekezetünk törvénykövető külső kerek között végzi a maga szolgálatát, meg kell említenünk, hogy némely esetben a presbitériumok, számvevősékek nem végzik kellő áttekintéssel és szükséges mértékben munkájukat, amely később megbosszulja magát és vizályt szül lelkes és gyülekezet, felügyelő és presbitérium között. Gyakran az egyházmegye elnöksége is későn értesül az eseményekről. A nagy építkezést végző gyülekezetek életére, ügyvitelére, jobban oda kell figyelni minden szinten és gyakoribb kiszállással ellenőrizni szükséges a törvényes utakon közlekedés pontosságát.

Isten igéjével zárom beszámolómat, s kérem annak szíves tudomásulvételét.

Istentől, általa és érte van minden, övé a dicsőség mindörökké. (Róm 11,36)

D. Szabik Imre
elnök-püspök

ELNÖK-PÜSPÖKI BESZÁMOLÓ AZ ORSZÁGOS PRESBITÉRIUM 2005. NOVEMBER 18-I ÜLÉSÉN

1) Ha a bennünket körülvevő világot jellemezni akarjuk, aligha tudjuk egyetlen jelzővel ellátni. Ténylegesen 1989-90 óta már a második átalakulást éljük az EU-ba való belépéssel. Az sem kétséges, hogy az áhított euro közös pénznem bevezetése egy harmadik gazdasági alkalmazkodást igényel majd tőlünk mintegy 20 éven belül.

Alaposan felgyorsult és mindennap átalakuló világ részesei vagyunk.

Egyházi emberekként látjuk, hogy a társadalmi morál milyen változáson megy át, miként válnak úgynevezett szalonképes cselekedetté régen a kevésbé keresztény módon gondolkodó emberek szemében is vétekként számon tartott tettek (fiatalok együttélése, szingli életforma, gyermekvállalás nélküli életcélok, abortusz, válás).

Ellentmondásokkal teletűzdelt világunk egyik jellemzője, hogy két improduktív iparág, a reklámpar és a turisztika a legnagyobb összegű adót biztosító intézményrendszer. Az ellentmondások a társadalomban még szembetűnőbbek, hiszen kialakulóban van az úgynevezett kontraszttársadalom, amelynek műveltségi ollója éppúgy szétnyílik, mint ahogy a szegénység és gazdagság egymástól távolodik.

Tanácsstalan, eligazodni képtelen emberek sokasága járkal, vagy éppen teng-leng körülöttünk. A modern, posztmodern életformához nem tudnak igazodni, ritmusát, elvárásait képtelenek felvenni, egyetlen kiút marad számunkra, a szociális segélyből élés munkanélküli életformája megannyi veszélyével és kísértésével.

A régi kitaposott ösvényt (napszámos, alkalmi munkás...) benőtte a fű, új utakon csak tanulás árán lehet elindulni. Mindezt színezi a fogyó magyar társadalom befogadni kényszerülő szomszédos országokból és Távol-Keletről bevándorló serege.

Hogy a magát reprodukálni képtelen Európa milyen taposóaknákat rejt el autópályái mentén, arra válaszként elég utalni a franciaországi közelmúlt eseményeire.

Ebben az európai és magyar társadalmi, politikai kontextusban kell végezni a keresztény egyháznak az evangélium továbbadásának Krisztustól kapott szolgálatát. Nem teheti a mindent jobban tudás beképzeltségével, hanem csak szelíden és alázatosan, Urához méltóan. Nem teheti másként, mint hogy együtt szenved a világ változásaiban próbára tett híveivel, és együtt kiált teremtő Urához a bölcsesség ajándékáért, a Lélek kiáradásáért.

Az egészen nyilvánvaló, hogy a libertinista erkölcs nélküliség anarchiához és pusztuláshoz vezet.

A külső törvény szigora helyett a belső morális tartás igénye szükségességének felismerésére kell elvezetni kortársainkat, elsősorban a ránk bízott fiatal nemzedéket. Annak belátása, hogy az ú.n. nyitott házasság a családi közösséget felemészti, hogy a csak anyagi életszínvonal emelkedésre berendezett, kényelmet és könnyű életet

kereső életideál magában hordja a kiegészítés és életuntáshoz vezető kiábrándulást. Tartalmas életforma a jövő nemzedékért áldozatot vállaló, a hivatásban, a munkában örömet találó élet, amely Istenben biztonságot, Krisztusban megújulást kap ajándékba.

Az elmúlt fél év egyházunkat a fenti szellemi-lelki kihívások közepette készítette szolgálatra, mint akik valljuk az apostollal, hogy az evangéliummal adósai vagyunk a világnak.

Az újonnan elindított Lelkész Akadémia is ennek jegeiben végezte továbbképző munkáját, 5 alkalommal, több mint 60 lelkész jelenlétével. Közben a mai lelkési szolgálat nehézségei is kirajzolódtak a testvéri beszélgetések őszinte megnyilatkozásaiban.

2) Bajor evangélikus egyházhoz fűződő kapcsolataink újabb mérföldkőhöz érkeztek. Jövő héten kerül sor az újabb öt esztendőre szóló partneri kapcsolat szerződés szerinti megállapodásának aláírására Weissenburgban, az esedékes zsinati ülésen, ünnepélyes keretek között.

Hálások vagyunk a tőlük elnyert szellemi, lelki és materiális javak ajándékaiért, a testvéri összetartozás sokféle megnyilatkozásáért. Ez év szeptemberében a 16 egyházmegye esperese, illetve helyettese a bajorországi Nürnbergben tett látogatást és végzett elmélyült teológiai munkát, amelyre ilyen formában először került sor, két püspök: Ittész János és személyem jelenlétében.

3) A még rendezésre váró ingatlanok ügyében a munka ez évben eleddig érdemben szünetelt. A többször említett hitelkonstrukciós megoldás várat magára.

Egyházunk Országos Elnöksége azt kéri az Országos Presbitériumtól, hogy az országos közgyűlés korábban elfogadott határozatát akként oldja fel, amelynek értelmében azokat az Egyházközi Elnökségeket megszólíthatassa – 22 gyülekezetéről van szó – akik pénzbeli kártalanítás formájában kérték ingatlanjaik ellenértékének biztosítását. Úgy véljük, ők maguk döntsék el, hogy a hitelkonstrukciós ajánlatot igénybe veszik-e, vagy sem.

A természetben visszaigényelt ingatlanok sorsának intézését későbbiekben kívánatos tárgyalni.

4) Miután 2006. februárban betöltöm 67. életévemet ez egyidejűleg nyugállományba vonulásom ideje, így a püspökválasztás az Északi Egyházkerületben elkezdődött. November 20-án, vasárnap választhatnak a gyülekezetek közgyűlései a 3 jelölt közül: Bence Imre, Dr. Fabiny Tamás és Széll Bulcsú személyében. Isten bölcsessége hassa át a választó gyülekezetek felelős döntését.

5) Az elmúlt időszakban több tárgyalás zajlott a jövő évi költségvetés egyházunkat érintő kérdéseiről. A pénzügyekben levő kormány ott igyekszik takarékoskodni, ahol csak tud. Ez az egyházakat kényelmetlen pozícióba hozza.

Mindehhez egyes politikusok elhamarkodott véleménye rossz légkört teremt és megalázó érzéseket ébreszt.

Felüdítő esemény volt a szeptember 14-i szécsényi kihelyezett parlamenti alkalom, amelyen II. Rákóczi Ferenc 300 évvel ezelőtti országgyűlésére emlékeztünk.

Ünnepi istentisztelettel kezdődött az együttlét, amelyről a médiumok tüntetően hallgattak, alig megmagyarázható módon. Több képviselő megállapítása szerint ez az ülés volt az elmúlt 15 év legjobb ülése.

6) Isten iránti hálával jelentem, hogy két új templomot szentelhattunk, Nyíregyházán az Emmaus szeretethon területén, illetve Encsen, Abauj megyében.

Gödön, újonnan épült szálloda udvarán, ökumenikus kápolna épületét szentelhattuk fel a vendéglátóipari egység szomszédságában újszerű és első esetben. A kápolnát a tulajdonos építtette.

Egerben új orgona szentelésére kerül sor november 27-én, amelyet a gyülekezet első lelkészének Finnországban élő fia, Garam Lajos hegedűművész ajándékozott a gyülekezetnek.

7) Dr. Sólyom László köztársasági elnöknel tett látogatásunk Dr. Bölskei Gusztáv református püspökkel – akit a közelmúltban az EHE díszdoktorrá avatott – eredményes volt és megértő támogatásáról biztosított bennünket a nemrég megválasztott államfő. Egyidejűleg felkértük őt a 2006. szeptemberben tartandó Európai Protestáns Egyházak Közössége Nagygyűlésén előadás tartására.

A tegnapi napon Dr. Szili Katalin országgyűlési elnök fogadta a 4 történelmi egyház vezetőjét, melyen a költségvetés egyházakra vonatkozó kérdései és az egyházpolitika aktuális eseményei kerültek megtárgyalásra.

8) Végezetül bejelentem, hogy 2005. december 16-17-18-án az osztrák evangélikus egyház delegációját fogadjuk egyházunk, aktuális ügyeink közös megbeszélésére.

Isten áldja és őrizze egyházunkat az előttünk álló sok választással megterhelt időszakban és vezérelje igéjével: Ézs 42,6: „Én az Úr, elhívtalak az igazságért, én fogom a kezdetet. Megőrizlek, és benned ajándékozom meg szövetségemmel népem, világosságommal a nemzeteket.”

D. Szebik Imre

ORSZÁGOS FELÜGYELŐ TÁJÉKOZTATÓ JELENTÉSE AZ ORSZÁGOS PRESBITÉRIUM 2005. NOVEMBER 18-I ÜLÉSÉN

Igen tisztelt Országos Presbitérium! Kedves Testvéreim!

Jelen beszámoló a közelmúlt őszi eseményeinek egy részét, illetve a következő időszakot érinti.

Megkönnyíti a beszámoló helyzetét, hogy egyházi sajtónk örvendetesen fejlődött általános vélemény szerint, így ma már elmondható, hogy ily módon is sok minden nyomon követhető az egyházi életben.

Ha már ezzel a megállapítással kezdtem, legyen szabad a média munka értékelését venni előre. Az elmúlt évi elnökségi és kiadói erőfeszítéseknek – meghatározóan a Kiadó rendszeresen működő Igazgató Tanácsának – köszönhetően jelentősen rendeződött a Luther Kiadó tevékenysége. Reméljük a folyamat tovább tart és ez megmutatkozik mind a lapkiadásban, mind a könyvkiadásban, mind a lehetséges gazdasági konszolidációban.

A vártnál is jobban sikerült az Evangélikus Élet 70. születésnapjáról is megemlékező együttlét. A több száz résztvevő a sajtó iránti felelősségen és az újság szeretetén túl azt is ismételten kifejezésre juttatta, hogy a rendszeres együttlétek mellett szükség van, igény van olyan nagyobb volumenű közös alkalmakra, melyek már a klaszszikus konferenciázó igények kielégítését is célozhatják.

Némileg ellentmondani látszik ennek, hogy a legutóbbi elnökségi döntés szerint eltekintünk a 2006. október 14-re tervezett evangélikus országos találkozó megrendezéséről a Sportarénában. Valójában a létesítmény tulajdonosváltásával kapcsolatos bizonytalanság, illetve a Szélrózsa ifjúsági találkozó iránti igény vezetett többek között a döntéshez. Ennek lehet azonban egy igen pozitív oldala. És ezzel beszámolóim újabb pontjához értem.

A Magyar Evangélikusok Tanácskozó Testületének immár hagyományos májusi ülésén kiküldtünk egy bizottságot azzal a feladattal, hogy vizsgálja meg és kezdeményezze egy lehetőleg jogi személyiséggel is rendelkező, a világ magyar evangélikusságát összekapcsoló szervezet létrehozását. Első lépésként egy iroda működésének megkezdéséről döntöttünk, mely az érdemi munkát végzi, erre Zászkaliczky Pál kapott megbízást. A bizottság legutóbbi ülése pedig oda konkludált, hogy 2006-ban a szervezet létrehozható. Az elképzelt ütemezés szerint, megfelelő jogász előkészítés és egyeztetés után a májusi ülésen megvalósulna a formális megalakulás és a remélt bejegyzést követően a felszabadult október 14-i napon pedig, az eredetileg tervezettnél szerényebb, de szép létszámmal a zászlóbontás, program elfogadás. Hosszú távon egyik szép elképzelés megvalósulása lenne a folyamatban, hogy az erdélyi evangélikusság mintegy a mi egyházunk negyedik kerületeként is működjön.

Jelentésem következő pontja a szeptemberben megtartott Soa-konferenciáról tájékoztat. Az 1997-ben Pannónhalmán megindított folyamatban, a zsidó felekezet, majd a református egyház rendezett konferenciát. Megállapodás szerint mi következünk. Az Evangélikus Hittudományi Egyetemen Jutta Hausmann professzorasszony szervezésében sorra került esemény igen jelentős minőséget képviselt, a részvétel – különböző okokból – a vártnál szerényebb volt.

Röviden foglalkoznom kell – a törvényből következő sajátos felelősségem miatt – az Országos Iroda működésével. Ismeretes, hogy a jelenlegi működési modellben, a centralizáció és decentralizáció kiegyensúlyozására törekedve igen nagy feladat hárul az Országos Irodára, mint részben irányító, részben szolgáltató központra.

Önmagában a bizottságok működtetése, a törvény által előírt adminisztratív feladatok teljesítése jelentős feladat. Ehhez tartozik a havonkénti elnökségi ülések megfelelő előkészítése, a határozatok végrehajtása, illetve hajtatása.

Kisebbségi krízist okozott a gazdasági igazgató távozása. Ennek feldolgozása viszont igen hasznos volt. Óvakodni

kell szakmai gondok esetén emberi feszültségekbe projiciálni a valódi problémát, ez igencsak megnehezíti a konfliktuskezelés amúgy sem könnyű teendőit. Végül is sikerült a helyzet rendezése és a lehetséges megoldások közül azt választottuk, amely elsősorban belső erőkkal igyekszik a jövőben a feladatokat ellátni.

Mindenesetre elismerés illeti az Országos Iroda munkatársait helytállásukért. A jövőt illetően ügyelni kell majd arra, hogy a Zsinat által elfogadott törvénymódosítások következményei minél inkább zökkenőmentesen érvényesüljenek. Ezzel együtt napirendre kell tűzni az Iroda munkáját, feltételrendszerét, mert a folyamat – feladatok és feltételek egyensúlya – nem tekinthető lezártnak.

A 2006-os választási esztendő előkészületei is szükségszerűen megkezdődtek. Az Országos Iroda e téren többek között információs centrum is, permanens tanácsadással segíti a jó rendet. Nem törvényszerű, hogy az Északi Kerületi püspökválasztással indul valójában a választási folyamat, de ez is növeli az Országos Iroda feladatait. Javunkra fordíthatjuk a helyzetet, aktivizálva a gyülekezeteket a szervezeti megújulás folyamatában.

Az ősz már eddig is gazdag volt örvendetes eseményekben. Kiemelem Hafenscher Károly díszdoktorrá avatását és kitüntetését, valamint a mi egyetemünkön Bölcskei Gusztáv és Keveházi László díszdoktorságát. Jelentős esemény volt Fabiny Tamás egyetemi tanári kinevezése, illetve székfoglaló előadása. Egyre inkább időszerű – ez nyilvánvalóan nem az én kompetenciám – az 1949-89 közötti időszak lelkészképzésének az átfogó értékelése, illetve az elmúlt másfél évtized értékelése. A sommás megállapítások félrevezetőek. Magam örülök, hogy többsége van az EHE fontosságának és ez megnyilvánul az Egyetem támogatásában is.

A belső egyházi ügyek közül említenem kell még a fadori gimnáziumban feltárt gazdasági gondokat, melyek kapcsán átfogó vizsgálatot rendeltünk el az 1998–2005-ös időszakra nézve. Ennek lezárása után tudunk érdemi tájékoztatást adni.

Még mindig illúzió a testvéri kritika és önkritika természetes volta. Ezt mutatta, hogy igen nehéz volt meggyőzni a fadori Igazgató Tanácsot arról, hogy illendő felajánlani lemondásukat. Végül sikerült ez, így ma sor kerülhet az új testület megválasztására.

Nem öröm az ilyen ügy, bármennyire általában a pozitívumok jellemzik iskoláink életét. Zökkenőmentesen zajlott le a vezetőváltás a Deák-téri Gimnáziumban, bizonyítva, hogy lehet jól előkészíteni a szükségszerű személyi változásokat. Igen szép alkalom volt a bonyhádi gimnázium jubileuma.

A belső egyházi életről áttérve állam és egyház kapcsolatára jellemző, hogy ma ezt többen sommásan rossznak ítélik meg. Van kétségkívül ezt alátámasztani látszó tendencia. Közlebbbről nézve a kialakult feszültségek javarésze az iskolafinanszírozással és a szociális intézmények

finanszírozásával kapcsolatos. Szoktuk mondani, hogy ezek nem egyház-finanszírozást jelentenek, nem egyházi érdeket, hanem a tanulók, illetve a gondozottak érdekét képviseljük, védjük.

A sommás ítéletektől azért is szerencsés tartózkodni, mert többnyire a politika nyomában járunk ilyenkor, ez pedig elég ingoványos terület. Többnyire nem hitbéli szempontok motiválják az egyház javára szolgáló döntéseket és nem feltétlenül egyházüldözés, ha valami nem kedvünk szerint alakul. Jellemző példa erre az oktatási intézmények kiegészítő támogatása körüli vita. Az Oktatási Minisztérium 112 milliót kívánt a zárszámadásban elszámolni, egyházi szakértők 1,9 milliárdot hoztak ki. A 112 milliót ezt követően 900 millióra módosult. Végül az illetékes miniszter és a katolikus egyház vezetőjének a megbeszélését követően további egy milliárd került e célra az OM költségvetésébe. Közben több fronton dúlt a sok energiát emésztő csata.

Van probléma az egyházfinanszírozás terén is. Legutóbb egy SZDSZ-es képviselő nyilatkozata váltott ki nemtetszést.

Úgy vélem nem kell minden egyházellenes jelenséget komolyan venni, főleg nem túlértékelni, de a súllyal bíró problémáknál határozottság szükséges. Ezért is az elnökpüspök úr minden konkrét, jól előkészített esetben együtt lépett fel a testvéregyházak vezetőivel. Tudomásul kell vevünk, hogy igazi politikai súlya a legnagyobb hazai keresztény egyháznak van, ez nem csökkenti a mi felelősségünket, adott esetben önálló kiállásunk szükségességét.

E kérdések kapcsán az is felmerült, hogy nem kellene elhalasztani az Országos Presbitérium ülését, melynek fő feladata az egyház jövő évi költségvetésének az elfogadása. December 19-én lesz az állami költségvetés végszavazása, utána tudhatjuk meg a 2006. évi költségvetés irányadó számait. Azért döntöttünk mégis az eredeti ütemterv mellett, mert bár nem lebecsülhető, mégis viszonylag szerény a bizonytalansági tényező, mely megfelelő technikával, az amúgy is szükséges takarékosággal áthidalható. Fontosabb a stabilitás, saját programunkhoz ragaszkodás.

A gazdasági kérdések között említenem kell az ingatlanrendezés ügyében nagy nehezen megszületett ajánlatot. Eszerint a 2011-ig tartó folyamat felgyorsítható lenne oly módon, hogy egy hitelintézet megvásárolná az egyház követelését. Az elnökség elutasította a javaslatot. Magam tartózkodtam, elismerve az aggályok részbeni jogosságát, ugyanakkor nem voltam biztos abban, hogy helyes elutasítani azt a lehetőséget, melynek révén huszonkét gyülekezetünk évekkel korábban megkapná az öt megillető kárpótlási összeget.

Jelentésem az Elnök-Püspök Úr beszámolójával együtt képez egységet. Kérem elfogadását!

Dr. Frenkl Róbert

A 2005. NOVEMBER 18. NAPJÁN MEGTARTOTT ORSZÁGOS PRESBITÉRIUM HATÁROZATAI

52/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata az országos járulékról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ h) pontja alapján – utalva az egyház háztartásáról szóló 2000. évi I. törvény 10.§ (1) bekezdésére – az országos járulék 2006.évi összegének 50 %-os emelését határozta el.

53/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata a Magyarországi Evangélikus Egyház 2006. évi költségirányzata egyes tételeiről

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ f) pontja alapján – utalva az egyház háztartásáról szóló 2000. évi I. törvény 34.§ (1) bekezdésére – a Magyar Evangélikus Konferencia 1 M forint összegű támogatását a Magyarországi Evangélikus Egyház 2006. évi költségirányzatának kiadási oldalán megjelölt „Egyesületek, alapítványok támogatása” fejezetben kell feltüntetni azzal, hogy e kiadás fedezetét az „Előre nem látottak” fejezetből kell átcsoportosítani.

54/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata a Protestáns Felsőoktatási Kollégiumról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ d) és f) pontja alapján a Protestáns Felsőoktatási Kollégium megalakítására vonatkozó javaslatát az országos közgyűlés elé terjeszti. A megalapításig terjedő időszakban, az alapítással kapcsolatos feladatok ellátása érdekében a 2006. évi költségirányzat kiadási oldalán megjelölt „Intézmények támogatása” fejezetben feltüntetett 10 M Ft összegből 3 M Ft felhasználható.

55/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata tartálékalkalapról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ f) pontja alapján, a 2006. évi költségirányzat kiadási oldalán megjelölt „Tartálékalkap” fejezet-

ben az Evangélikus Hittudományi Egyetem 10 M Ft összegű tartalékalkapját elkülönítetten tünteti fel.

56/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata a Magyarországi Evangélikus Egyház 2006. évi költségirányzatáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ f) pontja alapján a Magyarországi Evangélikus Egyház 2006. évi költségirányzatát jóváhagyásra az országos közgyűlés elé terjeszti.

57/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata az Evangélikus Nyugdíjosztály 2006. évi költségirányzatáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ f) pontja alapján az Evangélikus Nyugdíjosztály 2006. évi költségirányzatát jóváhagyásra az országos közgyűlés elé terjeszti.

58/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata ajánlás egyházi alkalmazottak 2006. évi fizetésemeléséről

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ h) pontja alapján az egyházi önkormányzatoknál, így különösen is az egyházköztségben, egyházi intézményben szolgálatot végzők és alkalmazottak javadalmasa összegének 6 %-os emelését ajánlja a 2006. évben.

59/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata oktatási intézmény osztály és csoportlétszámáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 24.§-ára, valamint a Magyar Köztársaság közoktatásáról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A.§ (8) bekezdésére és a 3. sz. melléklet II/7. pontjára – a Békéscsabai Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben engedélyezi a maximális osztály-, illetve csoportlétszámhatár húsz százalékkal történő túllépését.

60/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata oktatási intézmény osztály és csoportlétszámáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 24.§-ára, valamint a Magyar Köztársaság közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A.§ (8) bekezdésére és a 3. sz. melléklet II/7. pontjára – a Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium oktatási intézményben engedélyezi a maximális osztály-, illetve csoport-létszámhatár húsz százalékkal történő túllépését.

61/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata oktatási intézmény osztály és csoportlétszámáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 24.§-ára, valamint a Magyar Köztársaság közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A.§ (8) bekezdésére és a 3. sz. melléklet II/7. pontjára – a Budapest-Deák téri Evangélikus Gimnázium oktatási intézményben engedélyezi a maximális osztály-, illetve csoport-létszámhatár húsz százalékkal történő túllépését.

62/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata oktatási intézmény osztály és csoportlétszámáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 24.§-ára, valamint a Magyar Köztársaság közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A.§ (8) bekezdésére és a 3. sz. melléklet II/7. pontjára – az Eötvös József Evangélikus Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola oktatási intézményben engedélyezi a maximális osztály-, illetve csoport-létszámhatár húsz százalékkal történő túllépését.

63/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata oktatási intézmény osztály és csoportlétszámáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi

IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 24.§-ára, valamint a Magyar Köztársaság közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A.§ (8) bekezdésére és a 3. sz. melléklet II/7. pontjára – az Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Informatikai Szakközépiskola oktatási intézményben engedélyezi a maximális osztály-, illetve csoport-létszámhatár húsz százalékkal történő túllépését.

64/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata oktatási intézmény osztály és csoportlétszámáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 24.§-ára, valamint a Magyar Köztársaság közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A.§ (8) bekezdésére – tudomásul veszi az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Sándor Gimnáziuma és Kollégiuma oktatási intézményben az OKÉV által engedélyezett maximális osztály-, illetve csoport-létszámhatár húsz százalékkal történő túllépését.

65/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata oktatási intézmény osztály és csoportlétszámáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 24.§-ára, valamint a Magyar Köztársaság közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A.§ (8) bekezdésére – tudomásul veszi a Nyíregyházi Luther Márton Kollégium oktatási intézményben az OKÉV által engedélyezett maximális osztály-, illetve csoport-létszámhatár húsz százalékkal történő túllépését.

66/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata oktatási intézmény osztály és csoportlétszámáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 24.§-ára, valamint a Magyar Köztársaság közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A.§ (8) bekezdésére – tudomásul veszi a Nyíregyházi Evangélikus

Kossuth Lajos Gimnázium oktatási intézményben az OKÉV által engedélyezett maximális osztály-, illetve csoport-létszámhatár húsz százalékkal történő túllépését.

67/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata oktatási intézmény osztály és csoportlétszámáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 24.§-ára, valamint a Magyar Köztársaság közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A.§ (8) bekezdésére – tudomásul veszi a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium oktatási intézményben az OKÉV által engedélyezett maximális osztály-, illetve csoport-létszámhatár húsz százalékkal történő túllépését.

68/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata oktatási intézmény osztály és csoportlétszámáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 24.§-ára, valamint a Magyar Köztársaság közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A.§ (8) bekezdésére – tudomásul veszi az Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium és Pedagógiai Szakközépiskola oktatási intézményben az OKÉV által engedélyezett maximális osztály-, illetve csoport-létszámhatár húsz százalékkal történő túllépését.

69/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata a Budapest Fasori Evangélikus Gimnázium igazgatótanácsáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 26.§ (3) bekezdés a) pontjára – a Budapest Fasori Evangélikus Gimnázium igazgatótanácsának tagjának – mint a fenntartó képviselőjének – Győri Gábort, Urbán Ágnes és Várkonyi Lajost megválasztja. Ezzel egyidejűleg a az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 26.§ (3) bekezdés b-i) pontjaiban meghatározottak választását – utalva más országos presbitériumi határozatra is – tudomásul veszi.

Az igazgatótanács tagjai:

- a) az országos presbitérium képviselője: Győri Gábor, Urbán Ágnes, Várkonyi Lajos;
- b) a nevelőtestület képviselője: Kliment Zsuzsa, Koren Pálné;
- c) a tanulók szüleinek képviselője: Dr. Bicsak Ágnes;
- d) a diákönkormányzat képviselője: Hámor Endre;
- e) az intézmény gazdasági vezetője: Cseszeginé Kovács Éva;
- f) a Déli Egyházkerület képviselője: Kendeh György, a Budai Egyházmegye képviselője: Dr. Jeszenszky Zoltán, a Pesti Egyházmegye képviselője: Cselovszki Jenő;
- g) a Budapest-Fasori Evangélikus Egyházközség képviselője: a mindenkori gyülekezeti lelkész és Simon Róbert.

70/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata országos eseménnyé nyilvánításról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján a Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium oktatási intézmény alapításának 450 éves évfordulóját a 2007. évben országos eseménnyé nyilvánítja és a Magyarországi Evangélikus Egyház 2007. évi költségvetésében költségfedezetet kíván nyújtani.

71/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata intézményvezetői pályázatról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 48.§ (1) bekezdésére – a Nyíregyházi Luther Márton Kollégium intézményvezetői pályázatát kiírja.

72/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata intézményvezetői pályázatról

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 48.§ (1) bekezdésére – a Nyíregyházi Luther Márton Kollégium intézményvezetői pályázati eljárásában az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő egyházi szakértőkből kiválasztott szakértői bizottságot hoz létre. A szakértői bizottság tagjai: Krug Ferenc, Mihályi Zoltánné, valamint Dr. Roncz Béla.

**73/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata
intézményvezetői pályázatról**

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 48.§ (1) bekezdésére – a Nyíregyházi Luther Márton Kollégium intézményvezetői pályázati eljárásában a befogadott pályázatokat az Országos Szakértői Névjegyzékből kiválasztott, elsősorban egyházi szakértőkkel véleményezteteti.

**74/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata
a Budapest Deák-téri Evangélikus Gimnázium
igazgatótanácsáról**

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 26.§ (2) bekezdésére – a Budapest Deák-téri Evangélikus Gimnázium igazgatótanácsa tagjának, – mint a nevelőtestület képviselőjének – Fazakas Andreának a megválasztását tudomásul veszi.

**75/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata
a Magyarországi Evangélikus Egyház
Budapesti Kollégiumai igazgatótanácsáról**

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján – utalva az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 26.§ (2) bekezdésére – a Magyarországi Evangélikus Egyház Budapesti Kollégiumai igazgatótanácsa tagjának, – mint a nevelőtestület képviselőjének – Károlyfalvy Zsoltnak a megválasztását tudomásul veszi.

**76/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata
Evangélikus Gimnázium Alapítványról**

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ a) és o) pontja alapján az Evangélikus

Gimnázium Alapítvány alapító okiratát módosítja. A kuratórium tagjainak száma 5 főről 7 főre növekszik. A kuratórium tagjai: Gáncs Péter püspök, a mindenkori igazgató, az igazgatótanács mindenkori elnöke, Dr. Bicsak Ágnes, Dr. Osztroviszky Zoltán, Győri Zsuzsanna, Formanné Missura Mária.

**77/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata
térítési díjról**

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ o) pontja alapján Békéscsabai Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben alapfokú művészetoktatásra járó tanulók térítési díjának mértékét évi 10 000.- Ft/tanuló összegben határozza meg azzal, hogy a rászorultsági alapon megadható kedvezményeket az intézmény igazgatója határozza meg.

**78/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata
elnök-püspöki tisztségre történő választásról**

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma a választásokról és szavazásról szóló 2005. évi VII. törvény 4.§ (7) bekezdése alapján a 2006. februárjában megüresedő elnök-püspöki tisztségre történő rendkívüli választást elhalasztja.

**79/2005. (XI.18.) országos presbitériumi határozata
elnök-püspöki tisztségre történő választáshoz
kapcsolódó bizalmi szavazásról**

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos presbitériuma az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény 125.§ d) pontja alapján – utalva e törvény 130/A.§ (1) bekezdés a) pontjára - az elnök-püspöki tisztség betöltéséhez kapcsolódó bizalmi szavazást az országos közgyűlés elé terjeszti.

Budapest, 2005. november 18.

D. Szebik Imre s.k.
lelkészi elnök

Dr. Frenkl Róbert s.k.
nemlelkészi elnök

Szabó Vilmos Béla s.k.
jegyző

Mészáros Tamás s.k.
jegyző

ORSZÁGOS ELNÖKSÉG

KÖZLEMÉNY A FASORI GIMNÁZIUMBAN LEFOLYTATOTT VIZSGÁLATRÓL

Nehéz kötelezettségünknek – és korábban adott ígéretünknek – teszünk eleget, amikor ezekkel a sorokkal tájékoztatjuk egyházunk közvéleményét annak a vizsgálatnak az eredményéről, amelyet az országos egyházi elnökség a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumban végeztetett a közelmúltban.

A most folyó tanév elején új igazgató került a gimnázium élére, aki hivatalba lépése után rövidesen jelezte, hogy az intézmény gazdálkodásában súlyos szabálytalanságokat fedezett fel. Az országos egyházi elnökség ezután adott megbízást egy független szakembernek vizsgálat lefolytatására. Megdöbbenéssel kellett szembesülnünk azazal a ténnyel, hogy a könyvvizsgálat igazolta, sőt felül is múlta a gyanút. A korábbi igazgató és gazdasági vezetés hivatali ideje utolsó öt évének ellenőrzése igen jelentős, 27 millió Ft-os hiányt tárt fel. A korábbi gazdasági vezetők elismerték felelősségüket, és az iskolának, valamint az alapítványnak okozott kár teljes megtérítésére vállaltak kötelezettséget. Ezt a kötelezettségüket az eredetileg

megállapított határidőig teljesítették. Ezzel az országos egyházi elnökség az ügy gazdasági részét lezártnak tekintti, de elhatározta a személyi felelősség feltárásának és a hasonló esetek megelőzésének érdekében szükséges lépések megtételét.

Jól tudjuk, hogy az a morális kár, amelyet ez az eset nemcsak a Fasornak, hanem egész egyházunknak okozott, pénzben nem mérhető. Mégis reméljük, hogy a „kármentesítés” hosszú, kitartó munkával ezen a téren is megtörténhet. Eltökélt szándékunk, hogy minden eszakkal megelőzzük a hasonló eseteket. Azt pedig őszintén reméljük, hogy az egyházunk oktató-nevelő szolgálatán esett súlyos sebet lassan begyógyítja majd odaadóan és elkötelezetten szolgáló iskoláink, pedagógusaink munkája. A ránk bízottakért Isten előtt hordozott felelősség erre kötelez mindannyiunkat.

Budapest–Győr, 2006. március 16.

Ittzész János s.k.
a MEE elnök-püspöke

Gáncs Péter s.k.
a Déli Egyházkerület
püspöke

EGYHÁZKERÜLETEK KÖZLEMÉNYEI

DÉLI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET

Püspöki jelentés az egyházkerületi presbitérium és közgyűlés ülésén

Pesterzsébet, 2005. november 4.

Gyülekezeteink – intézményeink

Örömmel jelenthetem, hogy elnöktársammal együtt az egyházkerület csaknem összes gyülekezetébe eljutottunk az elmúlt két esztendő alatt. Erről a mellékelt szolgálati napló ad áttekintést. A tapasztalt gondokról és örömek egy részéről ezúttal a felügyelői jelentésben olvashatunk részletesebben.

Több oktatási intézményünk jubilál: 10 éves az orosházi óvoda, 150 éves a békéscsabai, 200 éves a bonyhádi

gimnázium. Van miért hálát adni ezekben a példásan működő intézményeinkben. A deák téri és a fasori gimnázium élén igazgatóváltást történt. Bölcsességet, áldást kérünk Gadóné Kézdy Edit és Ódor László vezetői szolgálatára.

Reménység szerint november végén kezdi meg munkáját egyházkerületünk, de egész egyházunk, első bennlakásos népfőiskolája a Szarvas-Ótemplomi Egyházkerület területén. Az ingatlanrendezés jóvoltából az újtemplomi gyülekezet területén is lehetővé válik általános iskolaszervezése a következő tanévtől.

Az ótemplomi gyülekezet szeretetotthona felújított épülettel bővült az elmúlt nyáron. Változatlanul vajúdik a pécsi Baldauf szeretetotthon elkerülhetetlen felújításának ügye. Reméljük, hogy az az örvendetes tény, hogy éppen Pécs lesz Európa kulturális fővárosa 2010-ben, új lehetőségeket kínál pályázati források bevonására.

Új találkozók – új lehetőségek

Egyházkerületünkben ebben az esztendőben is megrendezésre került a már hagyományosnak mondható gyülekezetvezetői konferencia Kiskőrösön és a lelkészcsaládok találkozója Bonyhádon. Ezek mellett a jól bevált alkalmak mellett három új szín is megjelent a kerületi rendezvények palettáján.

Májusban Balatonszárszó adott otthont az első svéd-magyar lelkészkonferenciának, melynek a tervek szerint két év múlva lesz a folytatása testvér egyházkerületünkben, Linköpingben.

Júniusban a bonyhádi kollégium fogadta az első egyházkerületi konfirmandus tábor több, mint 100 résztvevőjét. Köszönet a szervezőknek, hogy elkezdték ezt az égetően fontos és sürgős munkát, melynek célja a frissen konfirmáltak egyházi, egyházkerületi, gyülekezeti identitásának, beépülésének elősegítése, erősítése.

Augusztus végén a szárszói üdülőben egyházkerületünk lelkési karának mintegy 80 %-a együtt készülhetett az induló munkaévre. „Kreatív utak igehirdetői szolgálatunk megújulásában” összefoglaló címmel a Szabó házaspár előadásai és Gémes István áhítatai segítették a közös erőgyűjtést.

Őrségváltás a püspöki hivatalban

Amint erről heti lapunkban is olvashattunk, a püspöki hivatal vezetője, Jankó Katalin, öröndetes okból, házasságkötés céljából, szeptemberben Kanadába költözött. Ezúton is hálásan köszönjük 11 éves hűséges, lelkiismeretes, precíz szolgálatát.

Köszöntjük utódját, Szűcs Petrát, aki szeptember 15-től vette át a hivatal vezetését. Isten áldását kérjük felelős munkájára.

A kerületi székház új színfoltja, hogy a korábbi külügyi hivatal helyiségében megkezdte munkáját a Magyar Evangélikus Konferencia szervező irodája Zászkaliczky Pál lelkész irányításával.

Általános tisztújítás – esély a megújulásra

2006 – az általános tisztújítás éve - sok mindent megmutat majd gyülekezeteink, egyházmegyéink, egyházkerületeink, egész egyházunk életképességéről. Vajon akad-e elegendő vállalkozó jelölt, aki kész és alkalmas a felelős szolgálatra egyházunkban a következő hat esztendőben? Sok helyen nem halogatható tovább a nemzedékváltás, de elkerülhetetlen egyfajta szemléletváltás is. Kívánatos, hogy több fiatal és több nő kapjon lehetőséget a szolgálatba állásra. Reménység szerint ez új színt, friss lendületet adhat a különböző egyházi testületeknek gyülekezeti szinttől az országos szintig.

De ugyanakkor azzal is reálisan kell számolnunk, hogy akadhatnak olyan most még papíron „önálló” gyülekezeteink, ahol éppen a tisztújítási fogja megmutatni a gyülekezet valós állapotát, elesettségét, és szükségessé teheti a gyülekezet státusának megváltoztatását.

Parlamentari választások – hitünk és bölcsességünk próbája

Tapasztaljuk, hogy máris megindult a politikai kampány, melybe igyekeznek az egyházakat is belekeverní, ennek része az úgy nevezett „egyház-finanszírozási” kérdések ismételt kiélezése. Világosan kell látnunk és világosan kell kommunikálnunk, hogy az egyházak nem csatlósai, vazallusai egyetlen pártnak sem. Mi nem párt- azaz részérdeket, hanem az egész nemzet ügyét, lelki, szellemi, testi egészségét szolgáljuk.

Az egyház nem állami feladatokat vállal, vesz át, hanem krisztusi mandátumának tesz eleget, amikor tanítói és diakóniai feladatait hűségesen akarja betölteni az egész társadalom javára. Mivel magyar állampolgárokat tanítunk, nevelünk, gondozunk, ápolunk – az alkotmány által biztosított esélyegyenlőség szellemében – igényeljük az egyenlő bánásmódot, beleértve az egyenlő finanszírozást.

Ugyanakkor gyülekezeteinknek komolyabban kellene vennie, hogy az úgynevezett hitéleti tevékenységek anyagi feltételeinek biztosítását egyre kevésbé várhatja külső forrásokból. Meg kell tanulni jól gazdálkodni és valóban áldozatot is hozni a gyülekezeti élet tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása érdekében. Sajnos, sokan még az 1 %-os SZJA felajánlás lehetőségével sem élnek....

Javaslat Hűség-érem alapítására és pályázatok kiírására

Gyülekezeteinket járva, örömmel tapasztalom, hogy vannak évtizedeken át hűségesen szolgáló munkatársak. Az ő munkájukat szeretnék a jövőben egyházkerületi „hűség-érem” ünnepélyes átadásával is megköszönni. Erre az erkölcsi elismerésre az egyházmegyei elnökségek tehetnének évente javaslatot, a díjak átadására pedig a gyülekezeti vezetők találkozójának keretében kerülne sor, első ízben 2006 tavaszán.

Javaslom továbbá pályázat kiírását egyházkerületünk egyik meghatározó vezetőjének, Raffay Sándor püspök életének és munkásságának feldolgozására, valamint egy másik pályázat keretében új énekszerzőknek kínálnánk lehetőséget, hogy alkotásaikat közkinccsé tehessek.

Köszönöm Elnöktársam, Munkatársaim, Esperesek, Felügyelők, Presbiterek segítő szolgálatát!

Isten óvja, áldja, gyarapítsa továbbra is Egyházkerületünket!

Gáncs Péter

Felügyelői jelentés a Déli Evangelikus Egyházkerület 2005. november 4-i presbiteri- és Közgyűlésére

Főtisztelendő Közgyűlés!

Elérkezett az őszi ülések időszaka: jelentést kell tennem egyházi törvényeink szerint az eltelt időszakban végzett munkámról, illetve az egyházkerületben történt eseményekről. A munkát szívesen végeztem, a jelentéshez mégis nehezen fogok hozzá, hiszen szerintem sokkal fontosabb, hogy munkánkat az egyházkerület püspökével együtt látható és érezhető formában végezzük. Nem beszélve arról, hogy Gáncs püspök úrnak is jelentést kell tennie, ugyancsak a Déli Egyházkerületről...

Nem nagyon egyeztettünk, így könnyen előfordulhat, hogy mindketten ugyanarról jelentünk és lehet, hogy nem mindent látunk egyformán. De talán ez nem is olyan nagy baj...

Két év elteltével talán elmondhatom, hogy együttműködésünk még akkor is harmonikus, ha némely kérdésben eltérő is a véleményünk, ezekben a kérdésekben valószínűleg csak a jövő adhat választ arra a kérdésre, hogy kinek az álláspontja volt helyes, vagy helyesebb. Legfontosabb szolgálatunk ebben az eltelt időszakban is a gyülekezetek látogatása volt, amikor tehettem, jelen voltam a püspöki látogatások alkalmával, talán már nincs is olyan anyaggyülekezet, ahova az elmúlt két évben ne jutottunk volna el. Őszintén mondom, hogy a felügyelői szolgálatban a legkedvesebb a gyülekezetekkel való találkozás, majd minden esetben. Számomra öröm, amikor gyülekezeti vezetők, hívek megkeresnek, megtisztelnak azzal, hogy elmondják örömeiket, de gondjaikat is.

Jobb időben kezelni a gyülekezeten belüli nézeteltéréseket, mielőtt még súlyosabb feszültségek keletkeznének. Ha időnk engedi, többet kell foglalkoznunk a gyülekezeti látogatásokat követő utógondozással.

A különös figyelmet igénylő gyülekezetek közül számomra továbbra is fájdalmas a csabacsüdi gyülekezet helyzete. A megosztottság továbbra is fennáll, sőt talán mélyül is. A korábban törvénytelenül leváltott presbiter (akiket korábbi jelentéseimben soha nem neveztem törpe kisebbségnek) továbbra sem járnak a gyülekezetbe, remélhetőleg a 2006-ban választandó új presbitériumban a korábban kizárt – egyébként tisztásgükbe időközben jogilag visszakerült – testvéreink szolgálatot vállalnak.

Ambrózfalván a helyettes lelkész szolgálatát Püspök úr jövő év közepéig meghosszabbította. Szarvason az Újtemplomi gyülekezetet a kárpótlásként a templom melletti részben már visszakapott, további részében megvásárolható iskolaépületben 2006 szeptemberében általános iskolát kíván indítani. Ezt a törekvésüket az egyházkerületi elnökség támogatta. Ez a törekvés azonban, jelenleg úgy tűnik, lehetetlenné tette egy szakközépiskola elhelyezését a szóban forgó épületben és így annak egyházi fenntartásba vételét. Úgy tűnik, hogy az épület az egyházközség rendelkezésére fog állni; de a rentábilis működéshez

szükséges általános iskolai gyermeklétszám odaszervezése az Újtemplomi gyülekezet feladata és felelőssége.

Előre érzékelhető, hogy némely gyülekezetünkben feszültséget okozhat ez év őszén az úgynevezett „alternatív” istentiszteleti rend, illetve a stóla használatának bevezetése.

Mindkét ügyben a gyülekezeti közgyűlésnek kell bölcs döntést hoznia, hogy felesleges feszültségek a gyülekezeteit meg ne osszák!

Szólnom kell aktualitása okán egyházunk nehezedő anyagi helyzetéről. Ma már némi nosztalgiával gondolok a korábbi helyzetre, amikor nem volt elég pénz, hiszen ma már annyi sincs. Nem pusztán arról van szó, hogy bizonyos költségvetésben – egyébként törvényekben és megállapodásban – biztosított összegeket az Állam az államháztartási hiány mérséklése céljából visszatart, hanem arról, hogy oktatási intézményeink és szeretetotthonaink a pénzügyi csőd szélére kerültek. És a következő év kilátásai még ennél is szomorúbbak, ezért talán határozottabban kellene odaállni azon egyházak mellé, amelyek tiltakoznak a törvények és korábban kötött megállapodások semmibevétele miatt.

2006. évben általános tisztújítás lesz egyházunkban, természetesen minden szinten, így gyülekezeteinkben is. A gyülekezetek nagyobbik részénél ez – úgy gondolom – különösebb gondot nem fog jelenteni, de néhány helyen fokozottan kell ügyelni arra, hogy a jelölések és választások jó rendben történjenek, lehetőség szerint felettes egyházi jelenlét mellett. Természetesen nem könnyíti a helyzetet, hogy a Zsinat a jelenleg érvényes törvényt jelentős részben újra alkotta, vagy jelentősen módosította. Az egyszerűsítéseket magam is mindig támogattam, sőt a Déli Egyházkerületben már eddig is egyben tartottuk a presbiteri; illetve közgyűléseket. E helyen nem hallgathatom el azt a véleményemet, súlyos tévedésnek tartom, hogy az új törvény megszüntette az országos elnökség jelenlegi formáját és a jövőben az elnökség csak az elnök-püspökből és az országos felügyelőből áll majd.

A döntések szűkebb körben születnek, nem gondolom, hogy információk híján a majd gyakrabban összejövő presbitérium bele tudna szólni az ügyekbe, de úgy látom nem is ez a cél. Véleményem szerint a korábbi elnökségi rendszer, amely személyi összetételében döntően megváltozott volna, jobban szolgált volna egyházunk érdekét, most már csak megfelelő országos felügyelőt kell megválasztani, és akkor az elnök-püspök megint minden hatalom ura lehet, ha akar... Azt hittem, hogy ezt már nem szeretnénk!

Az általános tisztújítás lebonyolításához – tekintettel az új törvényekre is – minden segítséget szeretnénk megadni a gyülekezeteknek, ezért is vendégünk mai ülésünkön Muntag András zsinati gazda.

Megköszönöm Gáncs Péter püspök úr kerületvezetői szolgálatát, figyelmet és lelket megragadó, rövid igehirdetéseit, azt hogy gyengeségeimet elviselte, köszönöm az

egyházmegyei elnökségek munkáját, a hivatali munkatársak munkáját Különösen is köszönöm az egyházkerület gyülekezeteinek sokszor megtapasztalt szeretetét. Megköszönöm Isten gondviselő kegyelmét.

Kérem jelentésem szíves elfogadását!

Erős vár a mi Istenünk!

Szemerei Zoltán

Kerületi presbitériumi és közgyűlési határozatok

A Déli Egyházkerület a 2005. november 4-én megtartott presbitériumi ülésén és közgyűlésén a következő határozatokat hozta:

- 1) 2006-os munkaterv elfogadása (1 tartózkodás)
- 2) Felügyelői jelentés elfogadása (1 tartózkodás)
- 3) Püspöki jelentés egyhangú elfogadása
- 4) Hűségérem-alapítási javaslat egyhangú elfogadása

5) Pályázatkiírások

Pályázat Raffay Sándor püspök életének és munkásságának feldolgozására – egyhangúlag elfogadva

Pályázat énekszövegek, illetve dalok írására – egyhangúlag elfogadva

Pályázat alternatív istentiszteleti formák építőköveinek megfogalmazására – többséggel elfogadva

6) Titkos szavazás Kendeh György Fasori Igazgatótanácsba való megválasztásáról – 36 igen, 4 nem szavazattal elfogadva

Kerületi munkaterv – 2006

Március 10. – Egyházmegyei elnökségek megbeszélése – Békéscsaba

Április 28. 10h – Egyházmegyei elnökségek megbeszélése – Bonyhád

14h – Egyházkerületi presbiteri és közgyűlés

18h - 29-én estig – Gyülekezetvezetői konferencia

Május 27. – Egyházkerületi missziói nap – Soltvadkert

Június 15–16. – Egyházkerületi lelkészcsaládok találkozója – Bonyhád

Június 17. – Egyház kerületi Sportnap – Bonyhád

Június 19–25. – Konfirmáltak tábora – Bonyhád

Augusztus 21–23. – Munkaév kezdő konferencia az egyházkerület lelkészeinek – Révfülpö

Szeptember 15. – 10h – Egyházmegyei elnökségek megbeszélése – Kecskemét

14h – Egyházkerületi közgyűlés

Október 14. – Magyar Evangélikusok Találkozója – Oroszáza

Október 21. – Gyülekezeti gondnokok és pénztárosok képzése – Budapest

November 9. – Egyházmegyei elnökségek megbeszélése – Budapest

November 10. – Egyházkerületi közgyűlés – Budapest

Pályázati kiírás

A Déli Evangélikus Egyházkerület Közgyűlése pályázatot ír ki *D. Dr. Raffay Sándor bányakerületi püspök életművének feldolgozására*.

A pályázónak 30–35 oldal (kb. 60 ezer karakter) terjedelemben kell elkészítenie dolgozatát az alábbi témák figyelembevételével: Raffay Sándor,

az egyházszerző;

az ígehirdető;

a templomépítő;

az egyházpolitikus;

a lelkipásztor;

a liturgus;

a bibliafordító.

A pályázat nyitott. A jelíges pályázatokat 2 gépelt példányban és elektronikusan a Déli Evangélikus Egyházkerület Püspöki Hivatalához kell beküldeni (1088 Budapest, Puskin u. 12., south.district@lutheran.hu)

A dolgozat beérkezési határideje: 2006. május 31.

Az első díj nettó 150 ezer, a második nettó 100 ezer, a harmadik nettó 50 ezer Ft.

A legjobb pályaművek kiadásra kerülhetnek.

Pályázati kiírás

A Déli Evangélikus Egyházkerület Közgyűlése pályázatot ír ki *egyházunk zenei életének gazdagítására* két kategóriában:

1. kategória: ének és dalszövegek,

2. kategória: énekek és dalok megírására.

A pályázat célja, hogy elősegítse színvonalas új énekek születését. Szeretnénk arra inspirálni, hogy különböző lelkiségi, kegyességi irányokból érkező megfogalmazások jelenjenek meg, melyek nemcsak újszerűségükkel, de tartalmukkal, mondanivalójukkal is közösségi alkalmainkat gazdagíthatják.

A beérkező pályaműveket szakértők bírálják el.

A pályázat nyitott. A jelíges pályaműveket az első kategória esetében 2 gépelt példányban és elektronikusan, a második kategória esetében 2 gépelt példányban (kotta és szöveg) és hanghordozón (Cd, kazetta) a Déli Evangélikus Egyházkerület Püspöki Hivatalához kell beküldeni (1088 Budapest, Puskin u. 12., south.district@lutheran.hu)

A pályázatok beérkezési határideje: 2006. március 31.

Eredményhirdetés az egyházkerületi gyülekezetvezetői konferencián, 2006. április 28-án.

Az első díj nettó 100 ezer, a második nettó 60 ezer, a harmadik nettó 40 ezer Ft.

A legjobb pályaművek kiadásra kerülhetnek.

ÉSZAKI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET

Püspöki beszámoló Egyházkerületi presbiteri ülés Nyíregyháza, 2004. november 13.

Tisztelt Egyházkerületi Presbitérium, kedves Testvéreim!

Szeretettel és megbecsüléssel köszöntöm kedves Mindnyájukat, akik e távoli észak-kelet-magyarországi városba, a tirpákok fővárosába eljöttek, hogy kerületünk legnagyobb, s egyik tekintélyes gyülekezetének életébe bepillantásnak. A kétszázötven évvel ezelőtt letelepült evangélikusok nemcsak szép múltra tekinthetnek vissza, de jelenük és jövőjük is biztató képet mutat.

Most azonban az a feladatomban, hogy az elmúlt fél év eseményeit számba véve beszámoljak kerületünk életéről.

1) Istennek legyen hála a sok felvállalt szolgálatért, amelyet lelkészeink, espereseink, felügyelőink és presbitereink gyülekezeteinkben az Úr szolgálatában állva elvégeztek.

a) Templomszentelés volt Szentendrén és Káván, renoválás után Lucfalván. Ravatalozó avatás Farnoson.

b) Parókia szentelés Monoron, holnap Gödöllőn, ségédlelkész lakás Vanyarcon.

c) Egyéb renoválások: Fótton: közösségi ház felújítása, kántorlakás szentelése. Érden lelkészlakás-, Nyíregyházán parókia szentelés.

d) Új óvoda: Nagytarcsán.

e) Harangszentelés Pásztón.

2) Hála legyen a lelki munkáért. Szép példa volt erre a Szolnokon tartott egyházkerületi missziói nap és az ifjúság Szélrózsa találkozója Tatán. Fontos együttlétek az egyházmegyékben tartott csendesnapok, az egyházkerületi hitoktatói nap Szügyön, és óvónői találkozó

3) Hála a megmaradásért, sokak hűségéért. Ebben iskoláink munkája, óvodáink szolgálata élenjáró. Tanintézményeink segítik a gyülekezetek életét, s azok sokszor adósok maradnak a támogatással.

4) Hangsúlyoznunk szükséges, hogy gyülekezeteinkben a belső mag és a munkatársi gárda erősítése feltétlen szükséges és egyik legsürgetőbb feladat. Amelyik gyülekezetben nincs segítő csapata a lelkésznek, mai viszonyaink között nem tud egzisztálni és szolgálni.

5) Hála az idősebbekért, nehéz időkben való kitartásukért. De hála legyen Istennek a fiatal nemzedékért, helytállásukért és szolgálatukért.

Isten azonban meg is ítél bennünket, ha Őt nem tartjuk számon. Igaza van Dosztojevszkijnek: Isten nélkül minden megengedett.

Ha Őt nem tartjuk számon, nem hiszünk és nem bízunk benne, letévedünk a keskeny ösvényről.

a) Isten ítél bűneink miatt már itt és most. Megítéli kényelmünket, amikor csak a legszükségesebbet tesszük, a gyülekezetben tűzoltó munkát és nem jól átgondolt missziói szolgálatot végzünk. Megítéli gyülekezetünket, ha az alkalmakat, a kairoszt elmulasztjuk és nem használjuk ki.

b) Méltán vádolhat minket mulasztásaink miatt. El nem végzett látogatások, meg nem konfirmált ifjak, pótolhatatlan anyakönyvezés, anyagi javak pontatlan számontartása, végrendeletek feledésbe merült veszteséges következményei, el nem indított intézmény működtetése. Vissza nem térő alkalmak, amelyek behozhatatlanok és pótolhatatlanok.

c) Pénzimádat. Több gyülekezetünkre jellemző magartás. Visszatartott perselyadományok, meg nem tartott offertóriumok, elhallgatott bevételek, névvel és név nélkül érkező levelek panaszáradata jelzi, nincs minden rendjén, sem lelkünk mélyén, sem nyilvántartásunkban. Bizony igaz, utoljára a pénztárcánk tér meg. Megtörtént?

d) Zárt közösséget képezünk. Olyan jó együtt. Olyan meghitt együtt énekelni s imádkozni. Olyan jól meg vagyunk. Mondjuk is, énekeljük is: Künn a nagy világban dülhat száz viszály, – dül is – csupa napsugár a szív, hol Jézus a király.

De ha új, eddig ismeretlen, talán újonnan a településre érkezett testvér közeledik a gyülekezetbe, nyitott szívvel fogadjuk-e, köszöntjük-e, segítjük-e? A migráció következtében egyre nagyobb lesz az átköltözés. Készek vagyunk-e számon tartani, feldolgozni s nyitott szívvel várni az újonnan érkezőket?

Zárt közösség helyett nyitott, bizalmat sugárzó egyház legyünk!

Nem hallgathatjuk el ökumenikus elkötelezettségünk fontosságát. Közelesen ünnepeltük a megigazulásról szóló római katolikus–evangélikus közös nyilatkozat 5. évfordulóját. Ez az alkalom azért kiemelt fontosságú a két egyház életében, mert 1999. október 31.-én mindkét egyház visszavonta a tévtanok miatti kölcsönös átokmondás érvényességét, ugyanakkor elfogadta a négyszeres sola tanítását: egyedül hit által (sola fide), egyedül Krisztusért (solus Christus), egyedül a szentírás által (sola Scriptura), s egyedül kegyelemből (sola gratia) nyerjük el az üdvösséget. Nincs tehát helye sem a jó cselekedetek érdemszerző gondolatának, sem a szentek közbenjárásának, sem Mária társmegváltó szerepének. Ezt ünnepeltük az Evangélikus Hittudományi Egyetemen katolikus érsek és teológiai professzorok jelenlétében és előadásainak meghallgatásával.

Őt fiatal lelkészt szenteltünk 2004-ben, s ketten tesznek parókus-lelkészi alkalmassági vizsgát ebben a hónapban. Ezt követően -sikeres vizsga esetén – választhatók lesznek bármely gyülekezetben.

Arra törekszünk, hogy egészségügyi szakiskolát nyis-

sunk Piliscsabán, előkészítendő a jövő kórház és egészségügyi szakmunka feladatára fiatal jelöltjeinket.

Mindenkit foglalkoztat a december 5-i kettős állampolgárságról szóló népszavazás ügye. Nem titkoljuk véleményünket, tiszteletben tartva bárki másmilyen meggyőződését: kérjük testvéreinket, vegyenek részt a szavazáson, s nem tudom elképzelni, hogy jó lelkiismerettel tudnánk határainkon kívül élő magyar testvéreink szemébe nézni, ha nem igennel szavaznánk.

Nehezebb véleményt mondani a kórház privatizáció kérdésében. Engedjék meg, hogy ezt most ne boncolgassam.

Amikor e rövid, s korántsem teljes beszámolómat írom, a napi igénk ez: A megtérés és a higgadtság segít rajtunk. (Ézs 30,15)

Vegyük szívünkre a két és fél évezred távolából szóló ige biztatását.

Kérem beszámolómat szíves elfogadását.

D. Szebik Imre

Lelkészatás 2004-ben

Lőrincz Csaba végzett teológust 2004.06.26-án Pásztón
Keczkó Szilvia és *Keczkó Pál* végzett teológusokat 2004.07.03.-án Vácott

Homoki Pál végzett teológust 2004.07.10-én Budavárbán
Hokker Zsolt végzett teológust 2004.07.10-én Budavárbán
Lajtos János végzett teológust 2004.07.11-én Nagybörzsönyben
avatta lelkésszé *D. Szebik Imre* püspök

Lelkészvizsgát tettek 2004. szeptember 7-én

Buday Barnabás arnóti segédlelkész, *Buday Zsolt* bényei segédlelkész, *Galgóczy Livia* Hajdú-Szabolcsi esperesi segédlelkész, *Lukovits Eszter* kórházlelkész, *Zsugyel Adél* doktorandusz, segédlelkész

Nyugdíjba vonult

Labossa László kölcsei lelkész 2004. szeptember 1-jétől

Halálozás

dr. Muncz Frigyes ny. lelkész, a Budai Szeretetotthonok volt igazgatója 2004. január 11-én, 85. évében Budapesten,

Detre László ny. mendei lelkész, pest megyei esperes 2004. április 28-án, 92. esztendejében

Bozóky Éva diakónus-lelkész, író, újságíró 2004. május 28-án, 81. évében Budapesten

Laborczi Zoltán ny. győrújbarát-ménfőcsanak-tényői lelkipásztor 2004. július 22-én, 86. évében, Budapesten

Veczán Pál borsod-hevesi esperes, diósgyőri lelkész 2004. október 20-án, 62. évében, Debrecenben elhunyt.

Az Északi Egyházkerület felügyelőjének beszámolója a 2004. november 13-án Nyíregyházán tartott kerületi presbiteri ülésen

Tisztelt egyházkerületi presbitérium!

Tekintettel arra, hogy törvény adta tisztem, hogy a hitéletünket segítő anyagi, gazdasági helyzetünket felügyeljem, ezért beszámolómat elsősorban gazdasági jellegű kérdésekkel foglalkozik.

Mindenekelőtt szükségesnek tartom leszögezni az alábbiakat:

1) Egyetértek mindazokkal, akik azt hangsúlyozzák, hogy az anyagi támogatási igények a gyülekezetekben fogalmazódjanak meg és az egyházmegyék jóváhagyásával kerülhessenek tovább a kerületi elnökségek közvetítésével az országos döntéshozók elé. Hasonló lépcsők betartásával jusson az anyagi elosztás az országos egyháztól az egyházkerületen és egyházmegyén át a gyülekezetekhez.

2) Országos szinten elosztható anyagi lehetőségeink egyre szűkülnek, hiszen megszűnik a Partnerhilfe és megszűnik a bajor segély. Ezért a jövő évben gyakorlatilag csak az állami támogatásokkal számolhatunk (járadék + kiegészítés, illetve SZJA 1 %-ból származó részesedés). Tekintettel arra, hogy a gyülekezeteinktől az országos egyházi számlára a kötelező offertoriumokon kívül más összeg nem érkezik, ezért igazából az egyházunkon belül anyagi újraelosztásról nem beszélhetünk.

3) Az országos egyház döntéshozói által elosztható keret lényegesen alacsonyabb, mint a beérkező igénylések (a 2005. évre a hitéletet szolgáló beruházások támogatására beérkezett 5 millió Ft feletti igény 450 millió, szemben a 100 milliós lehetőséggel.)

4) A politikai életünk jóvoltából bizonytalan helyzetbe kerülhetnek iskoláink és szeretetotthonaink, amennyiben egyházi vezetőinknek nem sikerül meggyőznie az állami vezetést a valós egyenlő elbírálás elveiről.

Fentiek alapján az alábbiakra hívom fel a figyelmet:

A bajor segély megszűnésével a gyülekezeti gépkocsikról a gyülekezeteknek kell a jövőben gondoskodni. A gyülekezeti tulajdonbajuttatás a régi gépkocsi értékesítése, gyülekezeti hozzájárulás és országos egyházi kiegészítés révén lehetséges.

A nyugdíjjárulék fizetés mértékében közel 10 év óta nincs változás. Várható, hogy a jövő évben egy jelentős növelés végrehajtására kell felkészülnünk.

A számítógép-programot 2005-ben folytatnunk kell. Feltétlenül szükséges, hogy a számítógép ellátásban részesültek a szerződésben vállalt kötelezettségeiknek eleget tegyenek. Kerületünkben Arnót, Dunaharaszti és Szentendre gyülekezetei 2004. november 30-ig kaptak

haladékot a feltételek teljesítésére, különben december 10. határidővel a számítógépeket vissza kell szolgáltatni.

A mobil telefonhasználat egységesített szolgáltatói rendszere révén országosan, de gyülekezeti szinten is megtakarítások érhetőek el, ezért a visszajelzésekből ítélve szívesen veszik igénybe az arra jogosultak.

Szomorú, hogy a már korábban is hangoztatott anyagi nehézségeink mellett még mindig akadnak lelkészek, akik a felelősséget át nem érezve, súlyos anyagi gondok okozói egy-egy gyülekezetben. Ez elsősorban ott tapasztalható, ahol építés-beruházási tevékenység zajlik.

Országos bizottsági, de elnökségi szinten is felvetődött az a kérdés, hogy az anyagi helyzetünket ismerve új építés-beruházások indításához ne járjunk hozzá.

A Nyugat-Dunántúli Egyházkerület presbitériumának javaslatára az országos építési bizottságban is egyetérttünk abban, hogy az ideiglenesen bevezetett építési szabályrendeletet betartva a következő évbe egyházkerületenként csak 5-5 építési beruházás támogatási igény nyújtható be. Ez azt jelenti, hogy az egyházkerületi presbitériumhoz egyházmegyénként 2-2 beruházási igényt lehet csak benyújtani, és a kerületi presbitériumnak kell dönteni az 5 db igénylés kiválasztásáról. (A 2005. évre 53 db gyülekezeti igénylés érkezett be)

Anyagi nehézségeink ellenére 2006. évben kívánjuk megrendezni a következő Országos Evangelikus Találkozót a Budapest Sportarénában és a Szélerősa találkozót is.

A balatonszárszói missziói központ és a révfülöpi oktatási központ mellett Gyenesdiáson a régi konferencia épületet fel kell újítani. A felújítás és részleges átalakítás célja egy ifjúsági konferenciaközpont létrehozása volna, amelynek anyagi háttérét egy egyházi közadakozás megszervezésével kívánánk részben biztosítani.

A 2006. évben esedékes általános tisztújító választások mellett kerületünkben új püspökválasztásra is sor kerül. Erre való felkészülést 2005 első félévében meg kell kezdenünk.

Az anyagi nehézségeink leküzdésének egyetlen módja a gyülekezeteink nagyobb áldozatvállalása, ami azonban nagymértékben összefügg a lelkészi szolgálat színvonalának emelésével.

Ez pedig a következő összetevőkből áll:

- Az igehirdetés színvonalának emelése
- Lelkipásztori látogatások számának növelése
- Fegyelmezett és takarékos költséggazdálkodás
- Fegyelmezett adminisztráció.

A szolgálatvégzés segítése érdekében kérem esperes testvéreimet a rendszeres vizitációra.

A 2005 évi költségvetés elfogadása esetén a kerületek 20-20 millió Ft külön keretben részesülnek a kerület

életének támogatására. A külön keret elosztásáról a kerületek maguk dönthetnek. Javasoljuk, hogy 10 millió kereten belül 500 ezer Ft összeghatárig a kerületi elnökség hozhasson döntéseket (a presbitérium felé beszámolási kötelezettséggel), ezen keretösszeg és összeghatár felett a felhasználásról a presbitérium döntsön.

Az Úr Isten adjon mindanyunknak elegendő erőt, hogy a szolgálatunkat segíteni nem szándékozó politikai akarat kedvünket ne szegje, sőt szívünket erősítse és egy- másra figyelésünket növelje.

Nyíregyháza, 2006. november 13.

Benczúr László

NYUGATI (DUNÁNTÚLI) EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET

A Győrött, 2005. október 22-én tartott egyházkerületi presbitéri gyűlés határozatai

12/2005/P.sz. HATÁROZAT (12 igen és 2 tartózkodással): Az egyházkerület által 2006-ban felosztható keretből minden egyházmegye kap 5-5 millió Ft-ot, és a kedvezményezett egyházmegye (2006-ban a Fejér-Komáromi) az egyházkerületi pénzkeretből újabb 5 millió Ft-ot kap. A kedvezményezett megyék sorában utolsó lesz a Győr-Soproni Egyházmegye.

13/2005/P.sz. HATÁROZAT: A presbitérium egyhangúlag úgy döntött, hogy az egyházkerület pénzügyi keretéből gépkocsi vásárlásra évente 2 millió Ft-ot tartalékol.

14/2005/P.sz. HATÁROZAT: A presbitérium egyhangúlag támogatja a mezőlaki evangélikus egyházközség gépkocsi-vásárlási kérelmét. A 2006-os pénzügyi esztendőben 1 millió Ft-ot kiutal az egyházközség javára.

Teológiai pályázat eredményhirdetése

A Nyugati (Dunántúli) Evangelikus Egyházkerület elnöksége által – *Az úrvacsora mint a Krisztusban való egység szentsége. Miért választ el az, aminek össze kell kötnie?* címmel – kiírt teológiai pályázaton első helyezést ért el Tóban József csornai lelkész dolgozata. Megosztott harmadik helyezést Csonkáné Szabó Magda, Szabó Barbara és Nagy Zoltán kaptak. Az első helyezett jutalma nettó 100.000 Ft, a harmadik helyezettek pedig egyenként nettó 30.000-30.000 Ft jutalomban részesültek.

